

RNP-ROMSILVA

Administrația Parcului Natural Vânători Neamț

Reg.com. J27/462/2009 Cod fiscal RO 25645770

Vânători jud. Neamț, ROMANIA str. Zimbrului nr.2

Cod: 617500 telefon 0040-0233-251060, 206001, 206002

Fax 0040-0233-206000, e-mail : vanatori_park@yahoo.com

web : www.vanatoripark.ro

STRATEGIA DE VIZITARE A PARCULUI NATURAL VÂNĂTORI NEAMȚ (PNVNT)

Cuprins

INTRODUCERE	3
1. Zonarea și obiectivele din punct de vedere al conservării naturii	4
2. Analiza situației actuale și viitoare a vizitatorilor în zona parcului.....	7
2.1. Analiza situației actuale.....	7
2.2. Profilul Turistului/ evaluare calitativă	12
2.3. Forme de turism practicabile în microregiune.....	14
2.4. Scenariu de viitor	15
2.5. Ce servicii și infrastructură folosesc	17
2.6. Activitățile desfășurate de vizitatori în prezent și zonele în care se desfășoară acestea	19
2.7. Descrierea impactului produs la nivelul Parcului Natural Vânători Neamț și în vecinătatea acestuia	19
2.8. Identificarea principalelor căi de acces către PNVNT și în interiorul lui	19
2.9. Particularitățile și descrierea fenomenului de vizitare și a infrastructurii de vizitare și turism existente în prezent.....	19
2.10. Analiza de tip SWOT din care reies domenii și măsuri prioritare de acțiune.....	20
2.11. Domenii și măsuri urmare a derulării analizei SWOT	26
3. Viziunea și obiectivele strategiei de vizitare	27
4. Zonare și activități	27
Tema I- Zonarea din punct de vedere al recreerii și ecoturismului	27
Tema II Planul de informare și interpretare.....	31
Tema III Infrastructura pentru vizitare, informare și educare	33
Tema IV Măsuri pentru implementarea strategiei de vizitare	34
Tema V Integrarea PMV în elementele strategice de dezvoltare a turismului durabil în zona ariei protejate (Strategia de Dezvoltare Durabilă a Turismului – SDDT).....	38
Tema VI. Monitorizarea și revizuirea	39
ANEXA 1 - Obiective turistice antropice	40
ANEXA 2 - Trasee turistice în Parcul Natural Vânători Neamț	46

INTRODUCERE

Parcul Natural Vânători Neamț a fost constituit în anul 1999, la acea dată având statutul de „parc forestier”. Această atât datorită suprafeței mari de pădure aflată în cadrul Parcului (fondul forestier reprezintă 80% din total), dar mai ales datorită calității excepționale a arboretelor (mai bine de jumătate având vârste mai mari de 100 ani, ajungând chiar la 180-200 ani, prezenței arboretelor pure de brad, a unor specii forestiere aloare etc). Denumirea de „parc forestier” reprezintă în continuare un punct de interes pentru cei interesați în protecția naturii (din țara și de peste hotare), reprezentând încă o idee inedită.

Schimbarea denumirii, în cea actuală, a avut loc în anul 2003 ca urmare a adoptării de către România a clasificării internaționale, parcurile naturale fiind acele arii naturale protejate al căror scop este protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu natura de-a lungul timpului a creat o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică și/sau culturală. Specificul Parcului este dat tocmai de aceste valori culturale și spirituale. Comunitatea monahală prezenta în Parc este a doua ca marime în Europa (după cea de la Muntele Athos), dar se evidențiază față de aceasta prin locarea inedită, pe plan european, în zona forestieră. Valențele culturale ale Parcului sunt date de existența locurilor și mărturiilor ce atestă șederea sau trecerea lui Creangă, Eminescu, Sadoveanu, Grigorescu, Vlahuță, Hogaș, pe aceste meleaguri, Cetatea Neamțului fiind un obiectiv de interes național aflat în raza parcului.

Parcul se afla situat în bazinele hidrografice ale Ozanei și Cracăului, existând din acest punct de vedere două zone distincte în interiorul acestuia. Bazinul Ozanei, care datorită poziționării așezămintelor monahale, a unei rețele de drumuri mai bine dezvoltate, reprezintă zona de maxim interes turistic (discutând doar din punct de vedere numeric) și bazinul Cracăului, zona sălbatică a Parcului. În bazinul Ozanei trei sunt afluenții mai importanți Nemțșorul, Secu și Agapia, primii doi se afla în raza comunei Vânători. Valea Agapiei, aflată în raza comunei Agapia, cu mănăstirile de maici Agapia și Văratec, foarte apropiate una de cealaltă, cu cea mai bine dezvoltată infrastructură turistică a zonei, reprezintă un caz aparte. Văile Nemțșorului (cu Mănăstirea Neamț și schiturile aferente) și Secului (cu mănăstirile Secu, Sihăstria și schiturile aferente) ocupa o mare suprafață din Parc, în jur de 12.000 ha reprezentând mai mult de o treime din suprafața acestuia. Bazinul Cracăului reprezintă zona sălbatică a parcului. Cei doi afluenți ai Cracăului, respectiv Cracăul Alb și Cracăul Negru, se unesc în dreptul satului Magazia.

LOCALIZARE

Parcul Natural Vânători Neamț se află situat în nordul Județului Neamț, la granița cu Județul Suceava, în raza comunelor Crăcăoani, Agapia, Vânători Neamț, a orașului Târgu Neamț și a stațiunilor Bălțătești și Oglinzi. Din punct de vedere geografic, parcul se întinde pe versantul estic al Munților Stânișoarei, subdiviziunea Munții Neamțului și peste Subcarpații Neamțului, acoperind o parte a bazinelor hidrografice Ozana și Cracău.

Suprafața parcului este de 30.631 ha, din care 26287,06 ha pădure.

Parcul Natural Vânători Neamț este o arie naturală protejată cu statut de parc natural, destinată protejării moștenirii naturale, spirituale și culturale a zonei, gospodăririi durabile a pădurilor, conservării peisajului și tradițiilor locale, reintroducerii marilor erbivore sălbatice extinse în fostele areale naturale și încurajării turismului bazat pe aceste valori.

1. Zonarea și obiectivele din punct de vedere al conservării naturii

• Obiectivele Parcului Natural Vânători Neamț

Zona include o largă paletă de valori naturale, culturale și istorice, în consecință obiectivele administrației de management ale administrației parcului sunt :

- a) menținerea biodiversității prin conservarea speciilor, și ecosistemelor cheie;
- b) reintroducerea în libertate a marilor erbivore sălbatice specifice Munților Carpați, dispărute din fauna României;
- c) sprijinirea comunităților în păstrarea valorilor culturale și spirituale specifice zonei, conservarea peisajelor caracteristice;
- d) atragerea turiștilor și extinderea perioadei de ședere în zonă prin dezvoltarea ecoturismului și promovarea valorilor naturale, spirituale, tradiționale, istorice și culturale ale zonei;
- e) sprijinirea comunităților în păstrarea deprinderilor și obiceiurilor tradiționale;
- f) promovarea și crearea oportunităților pentru dezvoltarea durabilă a economiei locale în concordanță cu obiectivele Parcului;
- g) implicarea publicului și a comunităților în conservarea valorilor Parcului prin programe de educație și conștientizare;
- h) întărirea capacității administrative, stabilirea unor mecanisme adecvate pentru continuarea activităților specifice și promovarea unei strânse colaborări cu factorii interesați din aria de cuprindere a Parcului Natural Vânători Neamț.

Zonarea internă, a Parcului Natural Vânători Neamț

Din punct de vedere al zonării interne, conform OU 57/2007, suprafața Parcului Natural Vânători Neamț se împarte în trei zone:

- zona de protecție integrală
- zona tampon - zona de management durabil
- zona de dezvoltare durabilă

A. Zona de protecție integrală

Zona de protecție integrală cuprinde cele mai valoroase bunuri ale patrimoniului natural din interiorul Parcului Natural Vânători Neamț. Are o suprafață totală de 615,5 hectare și se compune din patru trupuri, după cum urmează:

a) **Zona de aclimatizare a zimbrii**, Ocolul Silvic Târgu Neamț, Unitatea de Producție II Dumbrava, unitățile amenajistice 14B,C,D; 15A%,B; 21D%,V%; 22A%,C,B,V; 23A%,B,C; 24A,B; 25A,B,C,D,E,F,V; 28A% în suprafață totală de 189,0 hectare - suprafața efectivă a țarcului de zimbri.

În țarcul de aclimatizare se află exemplare de zimbri, aflate în semilibertate, pentru care se asigură furajare doar în sezonul rece, parte din aceste exemplare vor fi puse ulterior în libertate.

În această zonă de protecție integrală există o serie de construcții destinate managementului efectivului de zimbri, cum ar fi: hrănitori, depozite de furaje, fânării, observatoare, pavilioane, puntea de observare zimbri și căsuțe de monitorizare zimbri.

b) **Zona Rezervației de Stejari Dumbrava**, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, Unitatea de Producție I Secu, unitățile amenajistice 19A,B și 20 în suprafață totală de 63,2 hectare.

c) **Zona Agapia-Văratec**, Ocolul Silvic Bisericesc Neamț, Unitatea de Producție III Agapia, unitățile amenajistice 19A,B,C; 20A,B; 22A,B,C,V; 23A,B,C,D,E; 24A,B,C,V; 25A,B; 26A,B; 27A,B; 28A și Ocolul Silvic Târgu Neamț, Unitatea de Producție III Agapia, unitățile amenajistice 28 B, 29A,B,C în suprafață totală de 360,9 hectare, din care 309,7 hectare la Ocolul Silvic Bisericesc Neamț și 51,2 hectare la Ocolul Silvic Târgu Neamț.

d) **Zona de preeliberare a zimbrului**, Ocolul Silvic Văratec, Unitatea de Producție II Cracăul Alb, unitatea amenajistică 109 C în suprafață totală de 2,4 hectare.

În această zonă de protecție integrală există o serie de construcții, cum ar fi: cabana Chitele, hrănitore și depozit de furaje, hrănitore concentrate, necesare managementului zimbrilor ce urmează a fi puși în libertate.

B. Zone de dezvoltare durabilă

Zonele de dezvoltare durabilă a activităților umane sunt zonele în care se permit activități de investiții/dezvoltare, cu prioritate cele de interes turistic, dar cu respectarea principiului de utilizare durabilă a resurselor naturale și de prevenire a oricăror efecte negative semnificative asupra biodiversității.

Zona de dezvoltare durabilă însumează o suprafață de 2230,2 ha

a) **Zona de dezvoltare durabilă – Cetatea Neamțului**, cuprinde zona monumentului istoric Cetatea Neamțului și facilitățile aferente, inclusiv drumul de acces, având o suprafață de 1,1 hectare. Se învecinează la nord cu subparcelele 13 B, iar la vest, sud și est cu subparcelele 13 C, din Unitatea de Producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț.

b) **Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Sf. Cruce** se află situată în enclava E1 din parcela 58 din Unitatea de Producție IV Cetatea, având o suprafață de 2,7 hectare.

c) **Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Icoana Nouă** se află situată în enclava E2 din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, având o suprafață de 36,06 hectare.

Limita de nord pornește din borna 176, Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, se continuă pe limita subparcelele 100 A până în borna 175, după care merge pe limita Ocolului Silvic Râșca până în borna 179 și apoi pe limita subparcelele 104 B până în borna 184, din aceeași unitate de producție.

d) **Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Icoana Veche** – se află situată în enclava E2 din interiorul parcelele 56 din Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, având o suprafață de 0,7 hectare.

e) **Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Pocrov** – se află situat în enclava E1 din Unitatea de Producție I Secu, având o suprafață de 10,88 hectare.

f) **Zona de dezvoltare durabilă Mănăstirea Neamț – Vovidenia** este situată pe terenurile - agricol, pajiști, intravilan -, aflate în proprietatea Mănăstirii Neamț, având o suprafață de 401,41 hectare, fiind delimitată astfel:

g) **Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Braniste – Leghin** este situată pe terenul Mănăstirii Neamț, având o suprafață de 329,36 hectare.

h) **Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Secu** este situată pe terenul Mănăstirii Secu, având o suprafață de 66,31 hectare.

i) **Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Piciorul Crucii** se află situată în enclavele E1 și E2 din Unitatea de Producție I Secu, având o suprafață de 51,50 hectare.

j) **Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Agapia Veche** este situată în poiana Agapia Veche, având o suprafață de 10,69 hectare.

k) **Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Agapia** este situată în Poiana Muncelului, având o suprafață de 58,46 hectare.

l) **Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Sihla**, se află situată în poiana Sihlei, având o suprafață de 3,37 hectare.

m) **Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Daniil Sihu** se află situată în poiana Daniel Sihu, având o suprafață de 0,3 hectare.

n) **Zona de dezvoltare durabilă – Mănăstirea Sihăstria** este situată pe terenul mănăstirii Sihăstria, având o suprafață de 162,95 hectare.

o) **Zona de dezvoltare durabilă Magazia – Cracăul Negru – Mitocul Bălan**, cuprinde proprietățile particulare ale locuitorilor comunelor Crăcăoani și Bălțătești, având o suprafață de 1079,49 hectare.

p) **Zona de dezvoltare durabilă – Schitul Boulețul Mic** include parte din fâneața comunei Crăcăoani și are o suprafață de 1,3 hectare. Aceasta zonă este delimitată de drumul D 159 și parcela 35 din Unitatea de Producție II Cracăul Alb.

q) **Zona de dezvoltare durabilă – Bouleț** include parcelele 54 C, 54C și 54V, din unitatea de producție II Cracăul Alb, are o suprafață de 2,7 hectare și include cabana silvică Bouleț.

r) **Zona de dezvoltare durabilă– Pepinieră Dumbrava** are o suprafață de 10 hectare și se suprapune peste subparcelele 16C1, 16C2 și 16PP, din Unitatea de Producție I Secu.

s) **Zona de dezvoltare durabilă– Monumentul Eroilor** are o suprafață de 0,8 hectare. Această zonă are ca limită de vest subparcelele 16A, iar la est subparcelele 17B, din Unitatea de Producție IV Cetatea, Ocolul Silvic Târgu Neamț.

C. Zona tampon – zona de management durabil

În baza OU 57/2007 zonele-tampon, denumite în parcurile naturale zone de management durabil, nu se includ în protecție integrală, strictă sau de dezvoltare durabilă a activităților umane și face trecerea între zonele cu protecție integrală și cele de dezvoltare durabilă, având o suprafață de 27785,3 ha.

Specific Parcului se disting și următoarele zone:

Zonele de liniște a vânatului (conform Legii 407/2006 cu completările și modificările ulterioare). Zonele de liniște a vânatului care se află pe teritoriul parcului ocupă o suprafață de 4368,08 ha, și se împart, pe fonduri, după cum urmează:

- Fondul Cinegetic 25 Secu: Unitatea de Producție I Secu, unitățile amenajistice 83-104 cu o suprafață totală de 793,7 hectare.

- Fondul Cinegetic 26 Nemțisor: Unitatea de Producție II Mănăstirea Neamț, unitățile amenajistice 1 - 21, Unitatea de Producție I Secu, unitățile amenajistice 3-7,14,15, 21 - 29 și Unitatea de Producție IV Cetatea, unitățile amenajistice 86 – 99 cu o suprafață totală de 1484,4 hectare.

- Fondul Cinegetic 29 Magazia: Unitatea de Producție II Cracăul Alb, unitățile amenajistice 106 - 140 cu o suprafață totală de 1257,5 hectare.

- Fondul Cinegetic 30 Agapia: Unitatea de Producție III Agapia, unitățile amenajistice 13-17, 19-32 cu o suprafață totală de 765,18 hectare. Precizăm că parcela 21 nu face parte din Parcul Natural Vânători Neamț.

Zona de sit natural cu valoare spirituală (religioasă sau cultural-istorică)

Zona de sit natural cu valoare spirituală (religioasă sau cultural-istorică) cuprinde vatra mănăstirilor, schiturilor și obiectivelor cultural-istorice, traseele de pelerinaj precum și zona de influență înconjurătoare, prezentând importanță atât din punct de vedere natural cât și spiritual, fiind determinată de interacțiunea dintre om și natură, având ca principal suport tradiția monastică privind folosirea terenurilor. La descrierea acestora s-a avut în vedere draft-ul IUCN/UNESCO „Guidelines for the management of Sacred Natural Sites in Protected Areas”, varianta octombrie 2007.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – Cetatea ce cuprinde parcelele 13, 14 din UP IV Cetatea și este delimitată de bornele 44, 34, 35, 33, 32, 30, 29, 31.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – M-rea Sf. Cruce care cuprinde parcela 58 din UP IV Cetatea și este delimitată de bornele 133, 141, 140, 132.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – M-rea Agapia Veche ce cuprinde parcelele 76, 77, 78 din UP III Agapia și este delimitată de bornele 170, 171, 156, 169, 163, 160, 162, 161, 164, 165.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – M-rea Agapia ce cuprinde parcelele 30, 31, 32, 68, 69, 70, din UP III Agapia și este delimitată de bornele 64, 63, 67, 69, 70, 145, 144, 149, 148, 152, 153,.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – M-rea Văratice care cuprinde parcelele 13, 14, 15, 16, 17 din UP III Agapia și este delimitată de bornele 39, 40, 32, 29, 26, 25, 30, 31, 85, 33, 83, 81, 35, 77, 37, 38.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – Schitul Dobru care cuprinde parcelele 8, 9, 10, 11, 12 din UP I Secu și este delimitată de bornele 17, 14, 13, 32, 29, 23, 24, 22, 20.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – Schitul Sihla care cuprinde parcelele 52, 53, 54, 55, 56, din UP III Agapia delimitată de bornele 109, 108, 114, 107, 115, 124, 123, 121, 119, 120, 116, 117, 113, 111, 110 și parcelele 80, 81 din UP I Secu și este delimitată de bornele 135, 136, 138, 170, 139, 137.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – Schitul Daniil Sihu care cuprinde parcelele 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89 din UP I Secu și este delimitată de bornele 138, 172, 130, 145, 144, 146, 133, 137, 139, 170.

Zona de sit natural cu valoare spirituală – M-rea Sihăstria care cuprinde parcelele 71, 73, 74, 77, 78, 91, 92, 116, 117, 118, 119, 120 din UP I Secu și este delimitată de bornele 118, 126, 125, 134, 147, 148, 151, 150, 211, 212, 214, 207, 206, 231, 230, 229, 228, 227, 226, 225, 224, 223, 222, 221, 220, 219, 218, 217, 216, 215, 214, 213, 212, 211, 244, 242, 243, 209, 210, 241, 245, 246, 240, 244, 237, 238, 239, 247, 246, 95, 97, 123, 120, 121, 119.

2. Analiza situației actuale și viitoare a vizitatorilor în zona parcului

2.1. Analiza situației actuale

Turismul reprezintă o componentă importantă a dezvoltării, prosperității și bunăstării la nivelul microregiunii „Ținutul Zimbrului”, dovadă iminentă constituind datele statistice care demonstrează o constantă a numărului mare de turiști. Ecoturismul, prin ceea ce reprezintă Parcul Natural Vânători Neamț, prin meșteșuguri, tradiții și obiceiuri, prin gastronomia locală prin tot ceea ce înseamnă conservare patrimoniu – material și imaterial, va aduce acestei zone marca de care are nevoie pentru a trece în etapa următoare de dezvoltare.

Restaurarea celui mai important obiectiv cultural - istoric din cadrul destinației - Cetatea Neamțului - din fonduri europene și redarea acesteia circuitului turistic începând cu anul 2009 a atras după sine un număr mare de turiști. S-au realizat lucrări de restaurare a întregului ansamblu arhitectonic, iluminarea căilor de acces și a monumentului care să satisfacă cerințele funcționale și de amenajare de parcări moderne în apropierea cetății. Atracția noutății acestui obiectiv turistic, ar putea fi o justificare pentru o ușoară scădere a numărului de turiști în anii următori inaugurării.

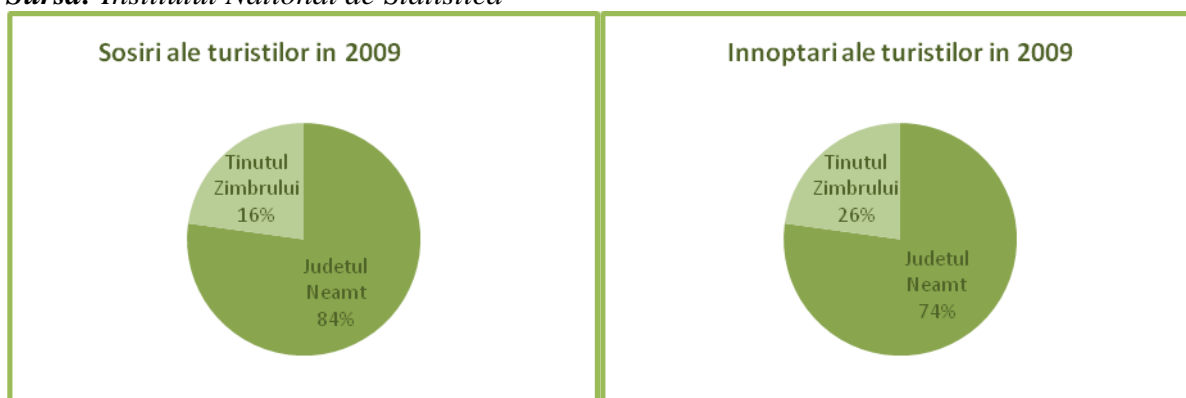
Astfel, conform datelor preluate de la Institutul National de Statistica și de la Complexul Muzeal Județean Neamț, urmărind numărul de sosiri, innoptari în paralel cu capacitatea de cazare și numărul de turiști care vizitează muzeele din zona, se poate observa o ușoară scădere anuală, dar și dovada că media de sedere a turistilor care vizitează Ținutul Zimbrului este de una/ două zile, cu excepția celor ce practică turismul balnear. Evoluția diferită în cazul comunei Baltatești este dată de existența Sanatoriului de Balneofizioterapie și Recuperare Medicală "Dr. Dimitrie Cantemir"

care, prin specificul sau, atrage un numar mai mare de turisti, care raman aici pentru mai multe zile pe sejur.

Sosiri/ innoptari ale turiștilor în structurile de primire turistică in anul 2009.

Localitatea	Nr. sosiri	Nr. înnoptări	Capacitatea de cazare	Indicele de utilizare netă
Tîrgu Neamț	9214	12685	361	13,0
Agapia	10251	15164	324	16,4
Balțătești	6462	84055	535	57,3
Vânători-Neamț	1801	3189	20	11,9
Total areal	27.728	115.093	1.240	31,6

Sursa: Institutul National de Statistica

Sosirile turiștilor în structurile de cazare, reprezintă în 2009 - **16%** din numărul turiștilor înregistrați la nivelul județului Neamț.

Înnoptările turiștilor în structurile de cazare, reprezinta in 2009 - **26%** din numărul turiștilor înregistrați la nivelul județului Neamț.

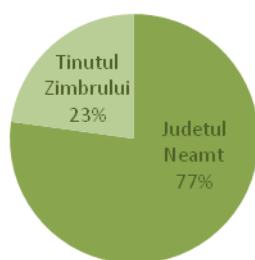
Sosiri/ innoptari ale turiștilor în structurile de primire turistică in anul 2012.

Localitatea 2012	Nr. sosiri	Nr. înnoptări	Capacitatea de cazare	Indicele de utilizare netă
Tîrgu Neamț	6655	9413	284	11,9
Agapia	11456	17008	400	14,7
Balțătești	5393	63344	548	44,5
Vânători-Neamț	2988	3664	125	10,3
Total areal	26.492	93.429	1.357	25,0

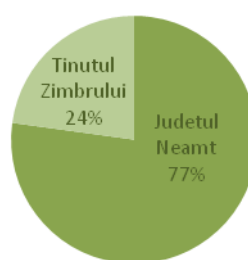
Sursa: Institutul National de Statistica

Localitatea 2013	Nr. sosiri	Nr. înoptări	Capacitatea de cazare	Indicele de utilizare netă
Tîrgu Neamţ	9316	12517	459	10,8
Agapia	8943	14326	372	12,7
Balţăteşti	4833	56263	548	36,6
Vânători-Neamţ	2371	3178	135	8,0
Total areal	25.463	86.284	1.514	17,0

Sosiri ale turistilor in 2012

Innoptari ale turistilor in 2012

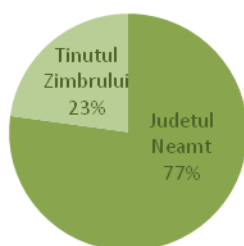
Sosirile turiștilor în structurile de cazare, reprezinta în 2012 - **23%** din numărul turiștilor înregistrați la nivelul județului Neamț.

Innoptările turiștilor în structurile de cazare, reprezinta în 2012 - **24%** din numărul turiștilor înregistrați la nivelul județului Neamț.

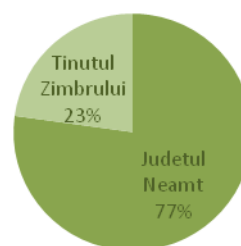
Sosiri/ înoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică în anul 2013.

Sursa: Institutul National de Statistica

Sosiri ale turistilor in 2013

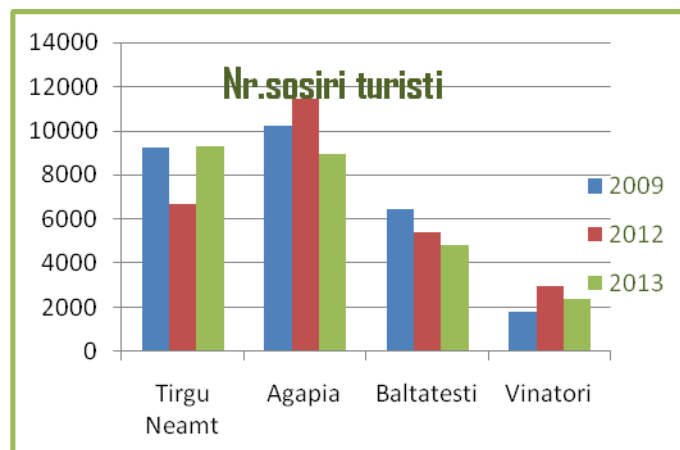
Innoptari ale turistilor in 2013

Sosirile turiștilor în structurile de cazare, reprezintă în 2012 - **23%** din numărul turiștilor înregistrați la nivelul județului Neamț.

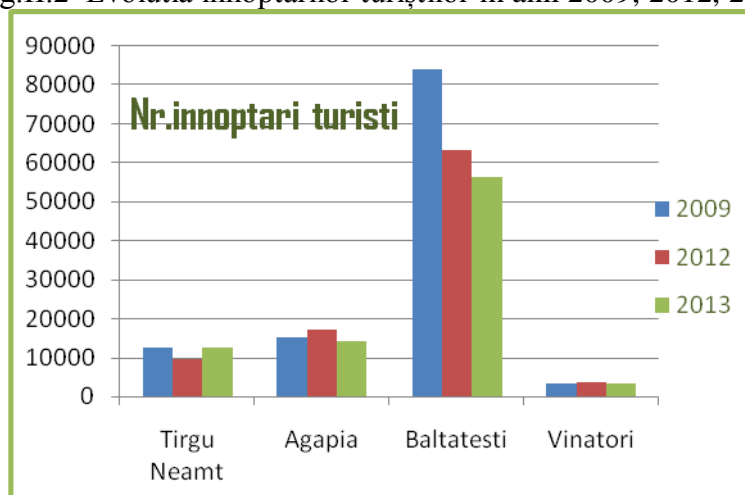
Innoptările turiștilor în structurile de cazare, reprezinta în 2012 - **23%** din numărul turiștilor înregistrați la nivelul județului Neamț.

Fig. II.1 Evoluția sosirilor turistice în anii 2009, 2012, 2013

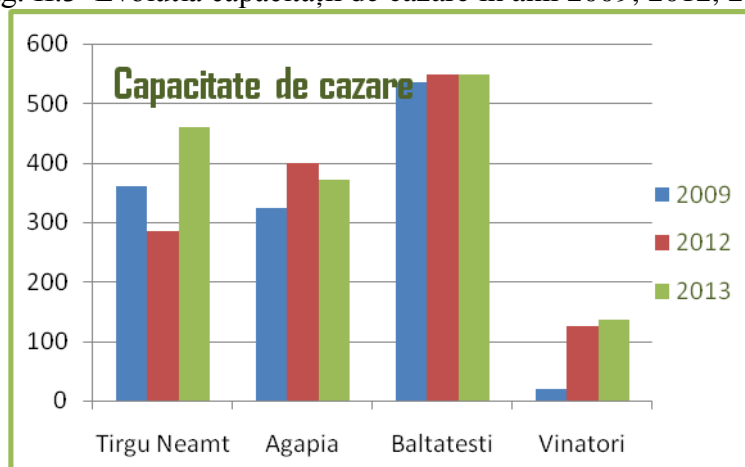
Sursa: Institutul National de Statistica

Fig. II.2 Evoluția înnoptărilor turiștilor în anii 2009, 2012, 2013

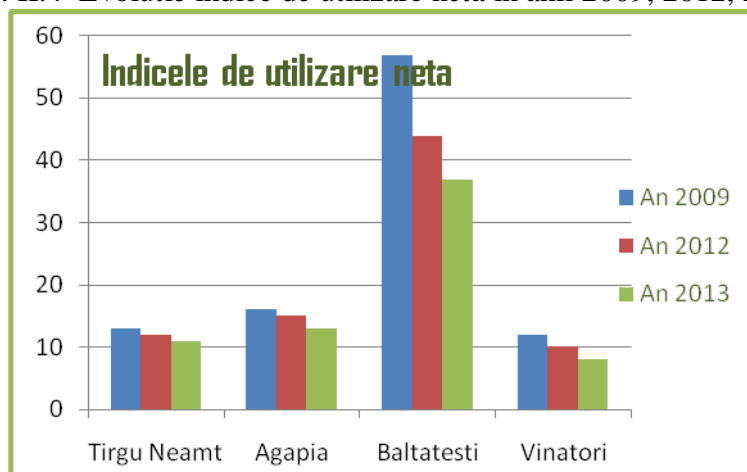
Sursa: Institutul National de Statistica

Fig. II.3 Evoluția capacității de cazare în anii 2009, 2012, 2013

Sursa: Institutul National de Statistica

Fig. II.4 Evoluție indice de utilizare netă în anii 2009, 2012, 2013

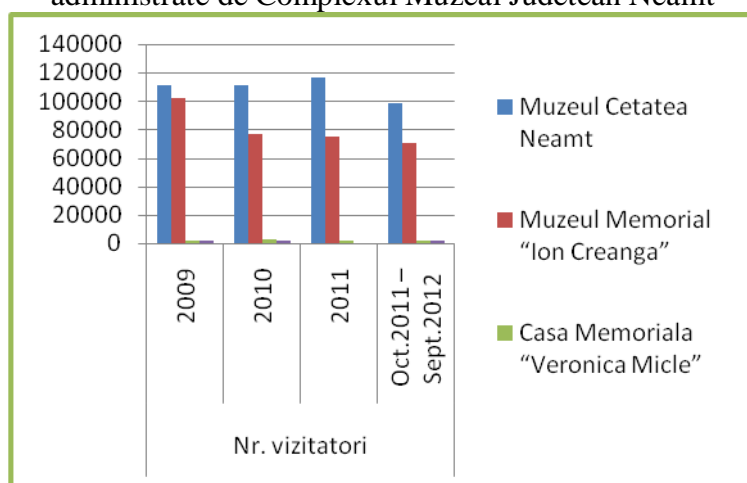

Sursa: Institutul National de Statistica

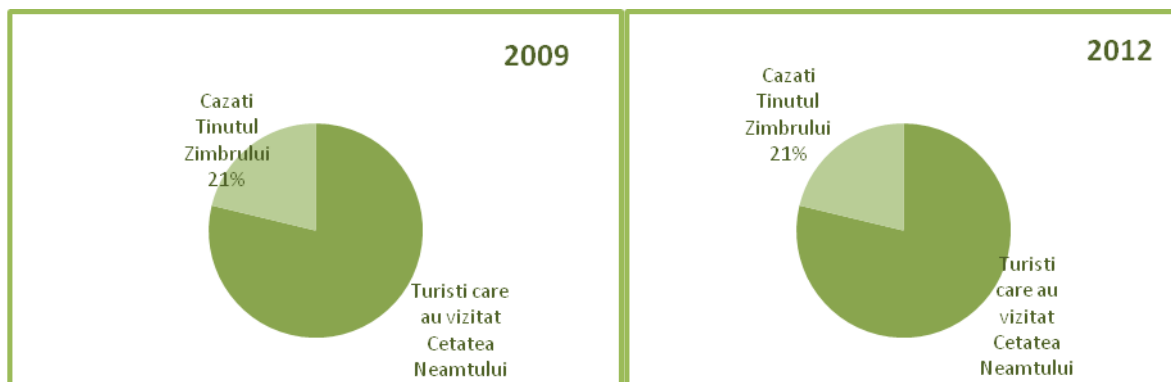
Numărul de vizitatori ai obiectivelor turistice administrate de Complexul Muzeal Județean Neamț

Obiectiv turistic	Nr. vizitatori			
	2009	2010	2011	Oct.2011 – Sept.2012
Muzeul Cetatea Neamț	111.464	110.742	116.272	98.263
Muzeul Memorial "Ion Creanga"	101.980	76.337	74.625	70.152
Casa Memoriala "Veronica Micle"	2.103	2.702	1.916	1.847
Muzeul de Istorie și Etnografie Tirgu Neamț	2.002	1.935	175	1.674
Total	217.549	191.716	192.988	171.936

Fig. II.5 Număr de vizitatori/ 2009, 2010, 2011, 2012/ Obiective turistice la nivelul destinației, administrate de Complexul Muzeal Județean Neamț

Sursa: Complexul Muzeal Județean Neamț

Dacă raportăm numărul de turiști care au vizitat Cetatea Neamțului în anul 2009, de exemplu, la numărul de turiști care s-au cazat aici în același an, observăm că aproximativ 21 % dintre ei rămân și media de sedere este de 1 – 2 zile. Prin comparație cu anul 2012, aceste date nu se modifică, ceea ce ne determină să precizăm din nou acest fenomen al constanței turistice. Fluctuațiile de turiști nu sunt foarte mari de la un an la altul, indiferent de perspectiva din care privim, această stabilitate putând fi considerată un fenomen pozitiv prin prisma faptului că numărul anual al turiștilor care ajung în Ținutul Zimbrului este destul de mare.

2.2. Profilul Turistului/ evaluare calitativă

Sondajul a fost realizat în luna februarie 2015 prin chestionarea proprietarilor de pensiuni din zona Parcului Natural Vânători Neamț. Fiecare opțiune a fost punctată de repondenți, ulterior s-a realizat centralizarea răspunsurilor. Procentele au fost obținute prin împărțirea numărului de puncte atribuite fiecărei opțiuni față de totalul acordat categoriei respective.

Prelucrarea datelor a condus la următoarele concluzii:

1. Scopul călătoriei.

- peisaj, frumuseți naturale, zimbri 31%
- obiectivele turistice (Mănăstiri, Case memoriale, Muzeu) 19%
- tratament balneo 5%
- cadru natural nepoluat 16%
- ospitalitate 16%
- tradiții 13%

ierarhizarea grupelor de obiective turistice, în funcție de preferință:

- mănăstiri 60%
- case memoriale 10%
- rezervația de zimbri 20%
- alte obiective 10%

2. Nevoile, motivațiile și beneficiile (avantajele) căutate de turiști.

- Cultura 9%
- Natura 12%
- Familie 6%
- Ecumenic 12%
- Ecoturism - Plimbări/biciclete 6%
- Wildlife 5%
- Aventura 6%

- Gastronomie 9%
- Romantic 5%
- Tranzit 7%
- Petrecere timp liber(au timp liber la dispoziție, l-ar petrece oricum) 9%
- Bussiness 5%
- Turism educațional 6%
- Turism balneo 3%.

3. Comportamentul clienților (turiștilor).

Din punct de vedere al comportamentului, turiștii ce vizitează zona se încadrează majoritar (aprox. 70%) în categoriile:

- itineranți - turiști motivați în special cultural sau social, care pun accent pe transportul rapid și cazarea de scurtă durată și vizitează tot ceea ce le sugerează ghizii, fiind fotografi și cameramani pasionați, amatori de folclor și de suveniruri

- sedentari-mobili sunt turiștii cu venituri medii cu vârsta cuprinsă între 30 și 60 de ani, care pe timpul sejurului pun preț pe contactele cu alte persoane și pe vizitarea localităților și a monumentelor istorice ;

Puțin reprezentanți sunt turiștii din categoriile :

- sedentariștii - persoane cu venituri mici care preferă în genere animația din incinta locațiilor unde sunt cazați;

-nomazii - persoane tinere care doresc să se afle cât mai mult în contact cu natura și cu populația locală. Călătoresc în grupuri mici sau individual și preferă cazarea în moteluri, hanuri, campinguri sau rulote. Sunt foarte motivați sub aspect cultural, religios, artistic, afectiv. Sunt amatori de produse culinare locale și consumatori de folclor autentic.

4. Caracteristicile demografice, economice și geografice ale clienților.

Criteriile **demosociale** principale utilizate în segmentarea pieței turistice sunt vârsta, ciclul de viață al familiei, nivelul de educație, naționalitatea, religia.

În raport cu *vârsta*, turiștii ce vizitează zona sunt încadrați în categoriile:

- <35 ani 38% -copii și adolescenți, tineret amatori în cea mai mare parte de turism cultural și sportiv, cât și de turism itinerant, în grup, mai degrabă ieftin decât confortabil
- 35-60 ani 43% -maturi care posedă venituri relativ mai mari și sunt mult mai interesați de condițiile de confort
- > 60 ani 19% - venituri reduse, mult timp liber

După *ciclul de viață al familiei*, consumatorii de produse turistice se împart în:

- Familii cu copii mari 17%
- Familii cu copii mici 19%
- Cupluri adulte, fără copii 24%
- Cupluri tinere, fără copii 15%
- Pensionari 12%
- Tineri în întreținerea părinților 13%

Nivelul de educație este un criteriu important în special pentru unele categorii de turism cum ar fi turismul cultural. În general, există o corelație pozitivă între nivelul educației și cererea de turism

- școala generala 25%
- liceu 37%
- facultate 38%

Naționalitatea este importantă pentru segmentarea pieței turistice

a) turiști români - 90%

Moldova 42%

Muntenia 36%

Ardeal 22%

b) turiști străini- 10%.

Europa Centrala – 34%

Europa de Sud – 42%

Europa de Est, spațiul ex sovietic – 24%

Religia – majoritar ortodocși.

În ceea ce privește **criteriile economice**, cele mai importante sunt veniturile consumatorilor și reacția lor la schimbările de preț. În funcție de *venituri* putem vorbi de următoarele segmente de piață:

sub medie - 9% - turiști săraci, al căror venit depășește cu puțin limita subzistenței și care apelează rar la serviciile turistice. Ei sunt interesați nu atât de confort și de calitatea serviciilor, ci de prețul lor.

medie - 31% -mai pretențioși în raport cu condițiile de confort, mai dispuși să cheltuiască banii pe servicii diverse și mai deschiși la nou

buna, foarte buna - 60%- exigenți în ceea ce privește calitatea serviciilor, dar și dispuși să plătească pe măsură.

2.3. Forme de turism practicabile în microregiune

Ca urmare a specificului geografic al acestei zone precum și a resurselor turistice antropice existente, turismul, ca activitate economică, este dezvoltat și are premise favorabile de dezvoltare în viitor. Formele de turism care se practică în prezent și au un potențial ridicat de dezvoltare pe teritoriul destinației ecoturistice Tinutul Zimbrului sunt:

- **Ecoturismul** poate reprezenta un sector important în dinamica turismului local cu un potențial maxim de dezvoltare, prin punerea în valoare a tradițiilor, meșteșugurilor zonei, arhitecturii tradiționale, a florei și faunei. Se pot oferi o serie de programe turistice concentrate pe obiectivele culturale și pe cele naturale existente pe raza parcului, cu durata de 1 sau 4 zile.

- **Turismul cultural – istoric.** Această formă de turism se datorează faptului că se pot realiza vizite la obiective turistice precum: Cetatea Neamțului, Muzeul de Istorie și Etnografie, Muzeul Memorial “Ion Creangă”, Casa Memorială “Veronica Micle”, Casa Memorială “Alexandru Vlahuță”, Muzeul Memorial “Mihail Sadoveanu” și Casa “Nicolae Popa”.

- **Turismul religios**, reprezintă un punct forte pentru această zonă datorită numeroaselor biserici și mănăstiri de o mare valoare istorică, arhitecturală și artistică, care se află aici: Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Secu, Mănăstirea Sihăstria, Mănăstirea Sihla, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec, Catedrala "Adormirea Maicii Domnului", etc.

- **Turismul sportiv și de agrement** – se pretează zonei datorită varietății tipurilor de sport care pot fi practicate. Zona este propice practicării sporturilor în orice anotimp, precum și organizării de expediții, drumeții pe traseele descrise la capitolul anterior.

- **Turismul balnear** - bazat pe existența apelor clorosodice și sulfuroase și a stațiunilor Băltătești și Oglinzi.

- **Turismul științific** - bazat pe flora și fauna existente, în special axat pe programul de reintroducere a zimbrului în libertate.

2.4. Scenariu de viitor

Pentru a avea o proiecție pe viitor privind turismul în microregiune, trebuie să ținem cont de următoarele tendințe:

1. *îmbătrânirea populației atât la nivel național cât și european*

Acest segment de populație va avea disponibilități financiare și de timp mai mari urmînd a fi interesați de servicii personalizate care să implice mai mult confort și siguranță, de produse care să nu implice efort sporit gen birdwatching, fotografii în natură, excursii în zone.

2. *turiștii vor fi mai experimentați*

Aceștia vor avea o atitudine mai critică privind calitatea produselor și serviciilor oferite precum și asupra raportului calitate-preț. Din punct de vedere al destinației, va trebui să:

- ofere produse și servicii de calitate, specifice care sa o autentifice ca destinație competitivă
- să existe o ofertă variată, echilibrată de activități turistice

3. *cerere pentru educație și conștientizare*

Tendința se va manifesta la toate segmentele domeniile de interes fiind natura, cultura, istoria, spiritualitatea. Pentru a veni în întâmpinarea acestei tendințe e necesar ca:

- să existe o comunicare a informației mai bună, mai creativă, mai educativă
- să existe o abordare holistică pentru patrimoniul natural, cultural, spiritual
- să fie puse la dispoziția turiștilor produse care să încurajeze învățarea autodidactă, descoperirea, conștientizarea

4. *creșterea siguranței și securității*

- destinația trebuie să fie percepută ca una sigură din toate punctele de vedere.

5. *creșterea preocupării pentru sănătate și bunăstare*

- destinațiile percepute ca nesănătoase vor fi respinse
- va crește solicitarea pentru accesibilizarea destinației – trasee interpretative, comodități etc.
- va crește cererea pentru produsele “wellness and fitness” precum plimbările, ciclismul, etc

6. *valorizarea timpului liber*

- necesitatea unor produse cu valoare adăugată
- produse care să ofere relaxare
- renunțarea la o singură vacanță lungă, în favoarea petrecerii unor vacanțe mai scurte dar mai multe

7. *modificări ale stilului de viață*

- cerere crescută pentru case de oaspeți, pensiuni, cazare rurală
- solicitări personalizate , dorindu-se unități de cazare mici- de familie, cabane, case restaurate, bungalow-uri, tabere safari-style
- cerere pentru produsele, conceptele, serviciile specifice destinației
- cerere pentru produse specializate axate pe hobby-uri sau interese (plante, birdwatching sau photo safari).
- tendința ”întoarcere la origini”- vacanțe simple bazate pe drumeții, ciclism cazare în condiții rustice

8. *utilizarea tehnologiei IT*

- informații detaliate, bine structurate în mediul virtual, link-uri
- e-marketing, folosirea rețelelor sociale

Pe baza analizei de mai sus, pentru microregiunea ”Ținutul Zimbrului” următoarele segmente de piață prezintă potențial în perioada următoare:

a) Ecoturismul

Ecoturistul poate fi descris ca fiind o persoană (Nistoreanu et al., 2003¹):

- cu studii peste medie, de obicei studii superioare;
- iubitoare de natură, cu un simț dezvoltat al aventurii, interesată să cunoască lucruri noi despre cultura diferitelor zone sau despre mediul înconjurător și să ia parte la experiențe inedite;
- sensibilă la problemele de mediu, sau cel puțin deschis spre implicare în protejarea naturii.
- vârsta medie între 35-54 ani, variind în funcție de activitățile desfășurate și de alți factori cum ar fi costul călătoriei;
- cu o situație materială peste medie, ținând cont de faptul că programele ecoturistice oferă o satisfacție mult mai mare decât cele ale turismului de masă, dar sunt de obicei mai costisitoare;
- cu o stare de sănătate bună, având capacitatea de a depune efort fizic. Odată cu creșterea mediei de vârstă a populației ce practică această formă de turism, scade cererea pentru activități solicitante și crește interesul pentru activități cum ar fi studiul naturii, observarea vieții sălbatice;
- principalele motivații ale călătoriilor sunt: observarea peisajelor, observarea naturii sălbatice și realizarea de drumeții.

Ecoturismul este destinat, în special, turiștilor cu un nivel al veniturilor mediu sau ridicat, cu o cultură orientată spre cunoașterea naturii, care tind să practice un mod sănătos de viață. Putem spune că parte din actualii turiștii ce vizitează destinația au profilul unui ecoturist, prin urmare destinația prezintă un potențial ridicat din acest punct de vedere.

b) Turismul ecumenic

Datorită caracteristicilor zonei, cea mai mare parte a turiștilor actuali este atrasă de acest gen de turism.

c) Turismul educațional

Dorința acestora de învățare, de acumulare de noi cunoștințe și experiențe se potrivește foarte bine cu valențele naturale, culturale și spirituale ale zonei.

d) Turismul de tranzit/week-end

Acești turiști fie călătoresc spre alte destinații gen Maramureș, Bucovina, Ardeal etc, fie proveniența lor din zona geografică a Moldovei le permite desfășurarea călătoriei pe durata unui weekend. În ambele cazuri, turiștii sunt orientați spre obținerea de satisfacții rapide, ceea ce implică existența unui sistem de informare bine pus la punct, precum și a unei infrastructuri de vizitare și primire adaptată cerințelor acestora.

e) Turismul de familie

Terenul accesibil, obiectivele de interes ce pot satisface atât cerințele adulților cât și ale copiilor, fac din ”Ținutul Zimbrului” o destinație pentru turismul de familie .

f) Turismul de business

Datorită structurilor de cazare existente, a accesibilității zonei, precum și a variatelor posibilități de a petrece timpul liber, acest gen de turism este practicat- teambuilding-uri, workshop-uri, conferințe, simpozioane, etc.

g) Turism balnear

Se bazează în principal pe existența facilităților de tratament de la Bălțătești și pe refacerea stațiunii Oglinzi. Datorită specificului acestui gen de turism, perioada de ședere este mult mai mare decât în cazul celorlalte tipuri de turism practicate în zonă, turiștii sunt cu precădere pensionari.

h) Turism științific

Punerea în libertate a zimbrului oferă, din punct de vedere științific posibilitatea unică în România, de a analiza, în general, efectele reintroducerii unui ierbivor de talie, în special cu referire la comportamentul și impactul zimbrului asupra habitatelor forestiere. De acest gen de turism sunt atrași cu precădere reprezentanții instituțiilor de învățământ superior, precum și iubitorii de natură.

¹ Nistoreanu P.&Colectiv – Ecoturism și turism rural, Editura ASE, București, 2003, p. 83

Parcul Natural Vânători Neamț este vizitat anual de un număr de aproximativ 300 mii de turiști. Afluxul cel mai mare de turiști de pe raza parcului este concentrat în zona Comunelor Vânători și Agapia, datorită multitudinii obiectivelor din zonă.

Pornind de la analizele efectuate, pe termen scurt și mediu se previzionează că numărul și structura turiștilor vor fluctua în marje mici. Întrucât pentru agenții de turism din destinație se manifestă preocuparea constantă de creare/dezvoltare de produse/servicii care să mențină turiștii în zonă o perioadă mai îndelungată, se estimează o creștere a perioadei de ședere.

2.5. Ce servicii și infrastructură folosesc

Cazare

În zona ”Ținutul Zimbrului” cele mai multe locuri de cazare sunt deținute de mănăstiri, astfel Mănăstirea Neamț are o capacitate de aproximativ 100 locuri de cazare, Mănăstirea Sihăstria 70 locuri de cazare, Mănăstirea Secu 50 , Mănăstirea Agapia 100 locuri de cazare și Mănăstirea Văratec 200 locuri de cazare.

Facilitățile de cazare din zona ”Ținutul Zimbrului” au în general o capacitate mică, adresându-se familiilor sau grupurilor mici de turiști, existând, însă, și obiective apte să găzduiască simultan câteva zeci de turiști. Pensiunile sunt clasificate conform Autorității Naționale pentru Turism cu 2, 3 sau 4 flori sau stele, în funcție de amplasarea locațiilor în mediul rural sau urban. Majoritatea pensiunilor, care au și restaurant, au în meniu mâncăruri tradiționale moldovenești. Există n număr de 46 pensiuni și hoteluri cu o capacitate de 1827 locuri de cazare repartizate după cum urmează, pe localități: Vânători - 7 pensiuni cu o capacitate de 161 locuri de cazare, Oglinzi- 2 pensiuni, 73 locuri de cazare, Târgu Neamț - 12 pensiuni și 2 hoteluri cu o capacitate totală de 470 locuri de cazare, Bălățești – un complex cu o capacitate de 548 locuri de cazare și Agapia - 26 de pensiuni cu o capacitate de 575 locuri.

Pe lângă acestea mai există posibilități de cazare la cabanele silvice din zona și la casele care nu sunt încă recunoscute și clasificate de către ANT.

Trasee turistice

Datorită accesibilității zonei sunt materializate în teren o serie de trasee turistice, care fac legătura între principalele obiective turistice ale zonei, respectiv:

- Mănăstirea Neamț – Schitul Procov – Sat Leghin;
- Mănăstirea Secu – Mănăstirea Agapia Veche;
- Mănăstirea Sihăstria – Mănăstirea Sihla;
- Mănăstirea Agapia Veche - Mănăstirea Sihla;
- Mănăstirea Sihla – Poiana Ciungi –Mănăstirea Văratec;
- Mănăstirea Sihla - Mănăstirea Agapia;
- Cetatea Neamțului – Monumentul Eroilor;
- Cetatea Neamțului – Stațiunea Oglinzi;
- Cetatea Neamțului – Izvorul Slatina- Mănăstirea Sfânta Cruce;
- Manastirea Agapia Veche - Mănăstirea Dobru
- Mănăstirea Sihla – Peștera Sfânta Teodora – Schitul Daniil Sihu – Capăt sat Mitocul Bălan;
- Traseu educațional - Birdwatching în Parcul Natural Vânători Neamț;
- Traseu tematic – Pe urmele zimbrilor;
- Traseu tematic – Prin pădurea de foioase;
- Traseu educațional – Cetatea Neamțului destinație ecoturistică;
- Traseu educațional – Pe urmele vânătorilor de munte.

Spații de campare

În microregiunea ”Ținutul Zimbrului” camparea se realizează „spontan” în principal pe văile râurilor ce au tangență cu mănăstirile. Cele mai populare locuri de campare sunt cele de pe valea Secului și valea Agapiei, pe terenuri aflate în proprietatea mănăstirilor, în prezent neexistând dotările necesare derulării corespunzătoare a acestei activități.

Locuri de popas

În zona de referință există 10 locuri de popas, din care 6 sunt amenajate de Administrația Parcului. Acestea sunt instalate pe traseele turistice și sunt alcătuite din bănci, mese și panouri informative din lemn. Există un număr de 10 puncte de odihnă-informare, constând fiecare dintr-un pavilion și panouri de informare educare, dispuse pe raza comunei Vânători.

Infopoint-uri

Zona ecoturistică Ținutul Zimbrului se constituie, datorită prezenței mănăstirilor și a ariei naturale protejate Parcul Natural Vânători Neamț, în una din cele mai vizitate zone din țară. Aderarea la UE și deschiderea informațională asociată cu aceasta, creșterea numărului vizitatorilor precum și a exigentelor acestora din punct de vedere al informării, necesitatea utilizării unei infrastructuri interactive în vederea stimulării interesului vizitatorilor pentru natură și conștientizarea acestora privind impactul activităților antropice asupra biodiversității, precum și necesitatea oferirii vizitatorilor de experiențe inedite cu privire la caracterul unic al zonei (atât din punct de vedere al naturii cât și din punct de vedere cultural) și care să fie construite cu respectarea specificului local, toate acestea au reprezentat motivele pentru care s-a considerat necesară îmbunătățirea infrastructurii de gen prin cele 3 stații de informare existente la Cetatea Neamțului, Pădurea de Argint, Mănăstirea Neamț

Centre de vizitare/ informare

Administrația Parcului a înființat în raza comunei Vânători, un Centru de Vizitare, la 400 de metri de DN 15 B, în pădure. Clădirea Centrului de Vizitare are următoarele destinații:

- a) Centru de informare și educare, care:
 - oferă informații despre Parcul Natural Vânători Neamț și despre natura și protecția ei;
 - educație ecologică și ecoturistică în spațiile special amenajate;
- b) Sediul pentru “Administrația Parcului Natural Vânători Neamț”
- c) Centru comunitar pentru localnici care organizează:
 - Întâlniri pentru învățarea meșteșugurilor tradiționale zonei și specificului acesteia,
 - Antrenarea populației din zonă în acțiuni care vizează conservarea naturii,
 - Expoziții permanente și temporare.
- d) Centrul pentru managementul zimbrului
- e) Sală conferințe .
- f) Teme și expoziții tematice: la parterul centrului se află o expoziție de fotografii vechi, în sala de educație conștientizare există expozite referitoare la tradițiile locale, port popular, mediu iar în sala muzeu expoziție permanentă cu și despre zimbru.

Pe raza comunei Agapia, în Sat Văratec Administrația Parcului Natural Vânători Neamț mai are un Centru de informare turistică- situat în vecinătatea Pădurii de Argint, reprezentând o oglindă a principalelor caracteristici ale zonei și ale activităților Administrației parcului.

Acestui Centru de informare îi lipsesc parte din dotările necesare pentru a fi cu totul funcțional. Cu toate că este amplasat în Comuna Agapia, pe raza acestei comune datorită aflului mare de turiști în zonă, datorat Mănăstirilor Agapia și Văratec, este insuficient pentru întreaga Comună.

2.6. Activitățile desfășurate de vizitatori în prezent și zonele în care se desfășoară acestea

Vizitatorii din PNVNT desfășoară următoarele activități:

- vizitează obiectivele monahale ale zonei,
- vizitează obiectivele culturale ale zonei,
- vizitează obiectivele de interes natural (grădina zoologică, țarcul de aclimatizare, Pădurea de Argint, Codrii de Aramă, Cetatea Neamțului, Dumbrava, etc)
- efectuează scurte drumeții pedestre în jurul/ între mănăstiri
- picnicuri

Deși vizitatorii sunt diferiți și au nevoi diferite, este de remarcat că turismul de nișă nu este dezvoltat, în cursul unei vizite turiștii vizitând obiective variate (monahale, culturale, naturale), funcție de timp sau dispoziție încheind vizita cu o plimbare sau un picnic.

2.7 Descrierea impactului produs la nivelul Parcului Natural Vânători Neamț și în vecinătatea acesteia

Impact pozitiv - asupra economiei locale și implicit asupra comunităților locale, datorita afluxului turistic producătorii locali au desfacerea asigurată, turismul este o afacere profitabila pentru cei care au investit în ea, activitatea de comerț este deasemena favorizată de prezenta turistilor.

Impact negativ- asupra mediului, în special turismul de week-end cu campare necontrolată (apariția vetrelor de foc, a resturilor menajere și deranjarea vânatului). Nu se constata o presiune asupra zonelor de protecție strictă.

2.8 Identificarea principalelor căi de acces către PNVNT și în interiorul lui

Accesul către Parcul Natural Vânători Neamț este în principal posibil dinspre Tg. Neamț, Piatra Neamț, Vatra Dornei-Poiana Largului, Pașcani, Fălticeni, pe drumuri naționale astfel:

- Dinspre Vatra Dornei pe DN 17 B până la Poiana Largului;
- Dinspre Borsec pe DN 15 până la Poiana Largului;
- Dinspre Durău pe DJ 155 F până la Poiana Largului;
- Dinspre Bicăz pe DN 15 până la Poiana Largului;
- Dinspre Poiana Largului pe DN 15 B Poiana Largului – Vânători – Târgu Neamț;
- Dinspre Piatra Neamț pe DN 15 C Piatra Neamț – Târgu Neamț;
- Dinspre Suceava pe DN 2 până la Cristești și apoi pe DN 15 B până la Târgu Neamț;
- Dinspre București pe E 85 București – Roman - Cristești și apoi pe DN 15 B până la Târgu Neamț.

Accesul în zonă se poate face atât cu mașina personală cât și cu mijloace de transport în comun în special microbuze și autobuze, dar în măsură mai mică și pe calea ferată până la Tg. Neamț.

2.9 Particularitățile și descrierea fenomenului de vizitare și a infrastructurii de vizitare și turism existente în prezent

Vizitatorii vin în Parcul Natural Vânători Neamț datorită multitudinii de obiective naturale, culturale și spirituale ale zonei, respectiv:

- mănăstirile, a căror valoare culturală și spirituală este recunoscută atât în țară cât și în străinătate;

- prezența zimbrului (singurul loc în țară în care zimbrii se găsesc în libertate, semilibertate și captivitate);
- obiectivele culturale ale zonei: Case memoriale (Ion Creangă, Veronica Micle, Mihail Sadoveanu etc), muzee și Cetății Neamțului, o adevărată urmă de istorie a neamului.
- cadrul natural în general, rezervațiile arhicunoscute: Rezervația de Stejari Dumbrava, Pădurea de Argint, Codrii de Aramă.

Infrastructura de vizitare a zonei este insuficientă datorită multitudinii obiectivelor turistice.

Zona Crăcăoani a Parcului posedă un cadru natural de invidiat, putând fi considerată zona sălbatică a parcului dar datorită lipsei informării este foarte puțin vizitată. De menționat este faptul că în zona Chitele (Crăcăoani) Administrația PNVNT, în cadrul programului de reintroducere a zimbrilor în libertate, prin intermediul unui proiect POS Mediu a realizat o Stație de monitorizare a zimbrilor care sunt mutați într-un ținut în această zonă, în vederea reintroducerii acestora în arealul lor natural. Pe lângă acest centru în zonă ar fi necesară construirea unui centru de informare în Comuna Crăcăoani, dotat cu toate utilitățile necesare unui asemenea centru, cu rol de informare a turiștilor precum și cu rol de conștientizare și educativ pentru comunitatea locală în ceea ce privește mediul ambiant dar mai ales cu privire la zimbru

2.10 Analiza de tip SWOT din care reies domenii și măsuri prioritare de acțiune

S-au utilizat domeniile conforme cu cele prevăzute în Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România, faza I. Scorurile utilizate au fost : 1- foarte important, 2 – important, 3- puțin important.

PUNCTE FORTE		PUNCTE SLABE	
RESURSE TURISTICE			
○ habitatele naturale puțin afectate de activitățile;	2	○ turismul necontrolat conduce la creșterea presiunii exercitate asupra zonelor / obiectivelor turistice. Principalele probleme semnalate sunt:	2
○ existența Parcului Natural Vanatori Neamt, a ROSPA0307 si ROSCI0270	1	● camparea și amenajarea de vetre de foc în locuri neamenajate;	3
○ recunoașterea internațională a PNVNT ca „Sacred Natural Site”- vezi IUCN „Guidelines for applying PA management categories”	2	● culegerea sau distrugerea deliberată a unor specii din flora	2
○ diversitatea și valoarea ridicată a peisajelor (păduri, chei, peșteri, munți, ape, zone rurale etc.);	2	● tăierea de material lemnos pentru foc;	3
○ diversitatea florei și faunei, prezenta carnivorelor mari ;	1	● abandonarea unor cantități mari de deșeuri în lungul căilor de comunicații, în jurul obiectivelor de interes;	3
○ prezenta zimbrului in libertate, semilibertate si captivitate	2	● vandalizarea panourilor indicatoare sau informative, a plăcilor și stâlpilor de pe traseele turistice;	2
○ condiții naturale bune pentru activități de turism în aer liber – drumeție, observarea faunei, turism ecvestru, cicloturism.	3	○ punerea in pericol a zonelor naturale de trafic ATV și motociclete offroad;	2
○ existența unor zone rurale (etnofolclorice tradiționale), în care se poate experimenta stilul de viață local;	2	○ calendar manifestari folclorice, in special în perioada sărbătorilor de iarnă	3
○ existența unei economii rurale încă viabile ce menține produsele locale tradiționale pe piață;	1	○ serbări, manifestări, etc concentrate cu ocazia zilelor comunei etc	3
○ diversitatea obiectivelor de patrimoniu – mănăstiri, situri arheologice, case memoriale, Cetatea Neamtului;	1	○ lipsa resursei piscicole in râurile interioare;	2
○ ospitalitatea tradițională zonei.	3	○ poluarea raurilor in special pe portiunea ce traverseaza localitatile sau in aval de acestea	2
○ factori naturali si resurse minerale recomandate in cura balneara – izvoarele clorosodice;	2	○ tăierile de arbori și depozitarea necorespunzătoare a rumegușului și resturilor de exploatare pe marginea drumurilor existente sau apâraielor	2
○ bucatarie traditionala si specialitati regionale;	2	○ riscul urbanizării populației rurale cu implicații directe în pierderea patrimoniului cultural imaterial/material existent.	2
○ poluare atmosferică inexistentă ;	2	○ lipsă recunoașteri internationale: WHS, Charter, ecoturism	
○ diversitatea resurselor turistice naturale si antropice usor accesibile si armonios repartizate pe teritoriul Parcului;	1		
○ prezența Postului de Jandarmi Montani Vanători Neamț cu sediul in Centrul de Vizitare al PNVNT			

INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI			
○ accesibilitate relativ bună spre destinația ecoturistica	2	○ lipsa amenajări pentru observarea/fotografierea speciilor sălbatic	1
○ accesibilitate buna spre obiectivele de interes din interiorul destinației, ca baza pentru dezvoltarea unei rețele de trasee ecoturistice;	2	○ lipsa unor centre locale de informare și promovare turistica;	2
○ existența în principal în vecinătatea PNVNT a unor pensiuni turistice sau alte categorii de structuri turistice de primire;	2	○ sisteme de informare și semnalizare turistica insuficient dezvoltate și necorelate cu nivelul solicitate de ecoturism	1
○ existența unui număr de trasee turistice în curs de omologare	2	○ lipsa unei rețele de trasee turistice omologate;	1
○ APNVNT fac eforturi importante pentru realizarea infrastructurii de vizitare.	3	○ infrastructura turistică inadecvată- facilități de campare, trasee de cicloturism, trasee ecvestre;	1
○ investițiile și costurile de întreținere relativ mici pentru infrastructura necesară realizării unei destinații ecoturistice în comparație cu investițiile în alte forme de destinații turistice (stațiuni de ski, stațiuni balneo)	2	○ acces limitat pentru persoanele cu dizabilități la numeroase puncte de atracție turistică;	3
		○ folosirea redusă a surselor de energie alternativă;	2
		○ nerespectarea arhitecturii tradiționale în cazul construcțiilor noi amplasate în interiorul parcurilor sau în zona limitrofă acestora.	1
		○ infrastructura educationala și pentru constientizare precara	
PROGRAME ECOTURISTICE			
○ existența unor programe ecoturistice create de APNVNT și / sau ONG-urile de mediu din zonă.	2	○ numărul redus al parteneriatelor între APNVNT, agenții economici și comunitățile locale cu scopul creării de programe ecoturistice;	1
		○ activitățile în aer liber (plimbări, schi fond, cicloturism etc.), sunt puțin dezvoltate;	1
		○ concentrarea programelor ecoturistice pe un număr limitat de zone.	2
POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ȘI LEGISLATIV			
○ existența cadrului legislativ pentru gestionarea ariilor protejate și pentru protecția mediului, armonizat cu cel european.	2	○ fonduri insuficiente pentru întreținerea infrastructurii turistice existente;	2
○ existența Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026. Unul dintre obiectivele acestuia este sprijinirea dezvoltării	3	○ fonduri alocate pentru promovarea ecoturismului neacoperitoare, insuficiente și subdimensionate	2

<p>ecoturismului ;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ existența unei asociații naționale specializate în acest domeniu Asociația de Ecoturism din România; ○ existența unor modele de bune practici în ecoturism (sistem de etichetare ecologică, sistem de certificare în ecoturism); ○ existența planului de management al PNVNT, a strategiei de vizitare; ○ existența ADTPN „Valea Ozanei” ○ existența GAL ”Ținutul Zimbrilor” 	<p>1 2 2 1 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ lipsa mecanismelor de sprijin pentru întreprinzătorii care doresc să implementeze un model de bune practici în ecoturism; ○ reprezentativitate slabă a ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională și locală ○ tipul de abordare a controalelor din partea autorităților statului, birocrăția și taxele pentru eliberarea de autorizații fac ca o bună parte din afacerile mici din mediul rural să dorească să lucreze la negru. ○ slaba capacitate de a implementa politici de dezvoltare la nivelul teritoriului pe termen mediu și lung care să aducă în prim plan soluții competitive de ecoturism; ○ asimilarea eronată a dezvoltării turistice cu o afacere imobiliară și perpetuarea acestui concept în politicile locale de dezvoltare; ○ influența ”modelor” în turism- pârtii de ski, sporturi motorizate 	<p>1 1 2 3 3 1</p>
EDUCAȚIE, CONȘTIENȚIZARE, RESURSE UMANE			
<ul style="list-style-type: none"> ○ PNVNT a dezvoltat programe educaționale, în special pentru elevii din localitățile din zonă. 	<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ gradul de conștientizare scăzut a ceea ce înseamnă patrimoniu local (natural, cultural, spiritual) și a importanței acestuia în prezent dar, mai ales, în viitor; ○ pregătire redusă a personalului de specialitate care administrează structurile turistice; ○ lipsă ghizi ecoturistici ○ nu există un sistem de pregătire adecvat pentru personalul din cadrul ariilor protejate; ○ lipsa personalului pregătit pentru dezvoltarea de destinații ecoturistice; 	<p>1 1 1 3 1</p>

MARKETING ȘI PROMOVARE			
○ existența unor organizații cu acțiune locală, care împreună cu autoritățile publice locale sau PNVNT dezvoltă proiecte de promovare a ecoturismului la nivel local,	1	○ promovarea deficitară a potențialului ecoturistic al zonei;	1
○ potențialul de marketing al României ca destinație turistică prin intermediul	1	○ lipsa USP	1
○ - inițiativa „Ținutul Zimbrului”	2	○ oferta de servicii turistice puțin diversificată și necoroborată cu prețul și calitatea serviciilor turistice prestate;	1
○ - mărci înregistrate „BisonLand” și „Ținutul Zimbrului”	2	○ lipsa unui plan de interpretare la nivelul destinației	2
○ - recunoaștere EDEN-runner-up 2009		○ număr redus mărci înregistrate: indicația geografică (IG), denumire de origine, specialitate tradițională garantată	1
		○ lipsa acreditării ecoturistice la nivel de destinație și structuri turistice	1
		○ lipsa cercetării de piață sistematică	
		○ lipsa planului de marketing pentru destinație	
OPORTUNITĂȚI		AMENINȚĂRI	
○ suportul de care se bucură ecoturismul la nivel național și internațional;	1	○ concurența cu locații din România recunoscute dpdv ecoturistic	2
○ tendința de creștere la nivel național a numărului de turiști/vizitatori care au ca motivație principală ecoturismul;	1	○ amenințări naturale – schimbări climatice, inundații, torenți.	3
○ existența fondurile europene (de exemplu POS Mediu - Axa 4, PNDR Axele 2, 1, 4, POR - Axa 5 etc.), a altor programe de finanțare în domeniul conservării mediului înconjurător și a ecoturismului;	2	○ reorientarea unei părți a cererii turistice interne către alte destinații externe;	2
○ posibilitatea de realizare de proiecte care pun în valoare turisticele elemente ale patrimoniului național cultural-istoric și de arhitectura tipică rurală;	1	○ consolidarea percepției de ofertă ieftină în dauna calitatii;	1
○ dezvoltarea segmentului de ecoturism datorită diversificării ofertei turistice la nivel național prin derularea și promovarea unor micro-programe care răspund tendințelor actuale de agrement și vacanțe active: cicloturism, mountainbike, ecvestru, etc.	2	○ nerespectarea principiilor „dezvoltării durabile”	2
	2	○ amânarea creării structurilor instituționale administrative de turism, la nivel local;	2
	2	○ micșorarea puterii de cumpărare a populației, cu efect în evoluția și planificarea evoluției cererii de servicii turistice;	2
	1	○ influențele celorlalte sectoare de activitate asupra	1

<ul style="list-style-type: none"> ○ dezvoltarea turismului rural in pensiuni turistice si agroturistice ○ Introducerea sistemului de management al calitatii in turism ○ creșterea interesului turiștilor pentru zona ○ posibilitatea dobandiri statutului de destinatie ecoturistica 	1	<p>turismului - activitate economica de consecinta;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ atitudinea și mentalitatea locuitorilor cu privire la unele proiecte cu impact pe termen lung(zimbrul în libertate, etc); ○ Serviciul Salvamont al judetului Neamt este locat și acționează în masivul Ceahlău, nu poate interveni în PNVNT 	
--	---	--	--

2.11. Domenii și măsuri urmare a derulării analizei SWOT

Domeniul RESURSE TURISTICE

1. Realizarea strategiei de vizitare cu zonarea corespunzătoare a destinației
2. Asigurarea sezonality pentru evenimentele din zonă
3. Aplicarea acțiunilor de dezvoltare durabilă la nivelul destinației cu potențial ecoturistic

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI

1. Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism
2. Dezvoltarea de sisteme de informare și semnalizare turistică adaptate cerințelor destinației
3. Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării
5. Menținerea arhitecturii tradiționale, limitarea procesului de urbanizare la nivelul destinației

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE

1. Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice realizată în parteneriat cu comunitățile locale
2. Eficientizarea rețelei de distribuție a produsului ecoturistic
3. Ghid /reguli activitati turistice la nivel de destinatie

Domeniul POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ȘI LEGISLATIV

1. Includerea ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională și locală
2. Creșterea numărului de parteneriate privind ecoturismul la nivel local.
3. Creșterea/întărirea capacității administrative a instituțiilor locale pentru implementarea politicilor și programelor de dezvoltare a ecoturismului
4. Alocarea de fonduri pentru ecoturism de către entitățile implicate
5. Reglementarea activității din sfera ecoturismului și încurajarea acesteia

Domeniul EDUCAȚIE, CONȘTIENȚIZARE, RESURSE UMANE

1. Creșterea nivelului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a patrimoniului local și a principiilor de ecoturism în rândul factorilor implicați pentru responsabilizare, participare, implicare în activitățile specifice ecoturismului.
2. Îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională, precum și dezvoltarea organizațională, profesională și a carierei pentru personalul implicat în activitățile de ecoturism

Domeniul MARKETING ȘI PROMOVARE

1. Realizare de cercetări de piață în scopul realizării unei baze de date care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei
2. Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației
3. Particularizarea destinației prin încurajarea obținerii de mărci înregistrate etc
4. Obținerea de noi certificări naționale/internaționale pentru destinație/ structuri turistice/alți agenți
5. Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu
6. Îmbunătățirea calității experienței ecoturistice
7. Promovarea destinației ecoturistice, la nivel regional, național și internațional
8. Promovarea unei imagini unitare în mediul virtual pe site-urile factorilor implicați
9. Promovarea unei imagini unitare în materialele promoționale
10. Realizarea unui plan de marketing pentru destinație.

3. Viziunea și obiectivele strategiei de vizitare

Viziunea: Pornind de la caracteristicile zonei, Parcul Natural Vânători Neamț, va deveni o locație turistică predilectă pentru practicarea turismului ecumenic și a ecoturismului, bazată pe descoperirea individuală a patrimoniului local natural, cultural, spiritual și pe o distribuție uniformă a fenomenului turistic, în timp și în spațiu, în care se va păstra nealterat mediul natural, patrimoniul cultural și spiritual, prin promovarea legăturii indisolubile între natură și spiritualitate.

Obiectivele:

- Campanie de promovare, având ca principalul obiectiv lansarea, pe piața turistică, a zonei Parcului Natural Vânători Neamț ca destinație ecoturistică și ecumenică și ca obiective specifice includerea destinației în pachetele turistice ale unui număr de tur-operatori cu acoperire națională și europeană, creșterea numărului de înnoptări în unitățile de cazare din zonă, creșterea volumului de investiții în domeniul turismului în zonă (creșterea numărului de locuri de cazare și a locurilor din unitatile de alimentație publică)

- Crearea de noi oportunități din punct de vedere turistic, compatibile cu profilul vizitatorilor (trasee educative, trasee hipo, trasee ciclo, trasee pentru ture de iarna etc)

- Dezvoltarea infrastructurii turistice complementare pentru zona Parcului Natural Vânători Neamț (alimentație publică, amenajări de locuri de recreere, parcări, toalete etc)

- Dezvoltarea ecoturismului, pornind de la facilitățile existente, prin promovarea valorilor naturale, în vederea acoperirii întregii suprafețe de referință.

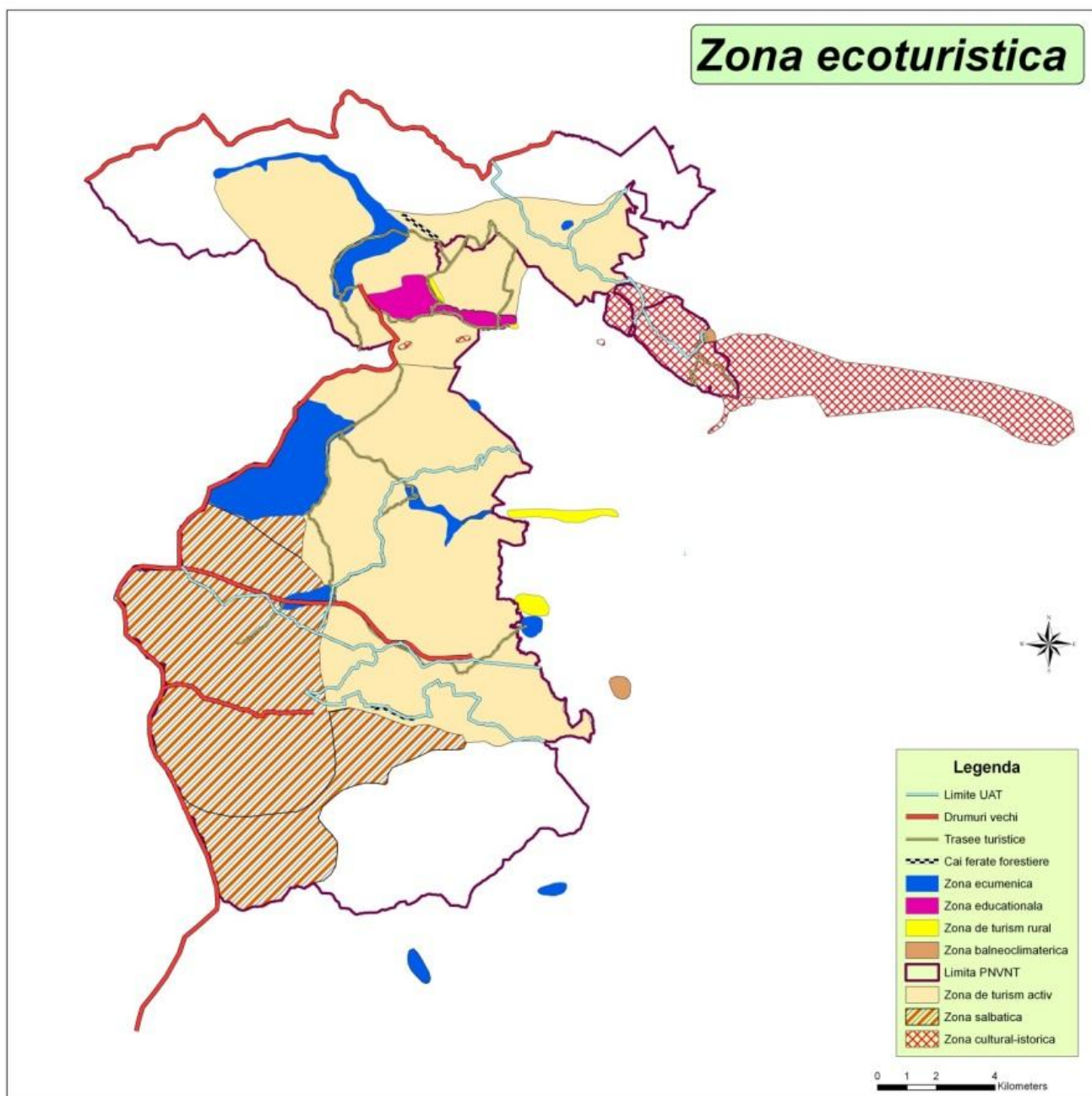
- Sprijinirea comunităților locale în vederea conservării și valorificării valorilor spirituale și obiceiurilor tradiționale în vederea obținerii de beneficii durabile în folosul acestora.

- Activități de conștientizare publică prin implicarea tuturor factorilor interesați.

4. Zonare și activități

Tema I- Zonarea din punct de vedere al recreerii și ecoturismului

Dezvoltarea conceptului de ecoturism în zona Parcului Natural Vânători Neamț, și pentru o mai bună interpretare a acestuia, a dus la împărțirea ariei Parcului în următoarele zone:

Ținutul Zimbrului- Zonare pe tip de experiențe și activități

a) Zona cultural istorică

i. Delimitarea zonei

Zona se compune din aria ce cuprinde orașul Târgu Neamț, Cetatea Neamțului („Coroana lui Ștefan cel Mare” cum a denumit-o Alexandru Vlahuță, datează, din sec. al XIV –lea, construită într-o primă formă în timpul domniei lui Petru I Mușat 1374 – 1392), Monumentul Vânătorilor de Munte (Monumentul – mausoleu al vânătorilor de munte a fost ridicat în memoria eroilor din Batalionul Vânătorilor de Munte care s-au jertfit în timpul primului război mondial), cazematele și izvorul Slatina (exploatarea de apă sărată cu cea mai mare continuitate din Europa - 8000 de ani).

ii. Tipul de experiență

Zona oferă oportunități privind desfășurarea de activități ecoturistice cu valențe cultural – istorice (drumeții la obiective de interes, vizite muzee și case memoriale, manifestări cultural - istorice). Zona cultural istorică se adresează tuturor categoriilor de turiști iubitori de cultură, istorie și tradiții locale.

ii. Tipul de experiență

Zona oferă o multitudine de oportunități privind desfășurarea de activități educaționale outdoor/indoor care să familiarizeze vizitatorul cu patrimoniul natural și cultural specific destinației. Vizitatorii vor beneficia de o interpretare de calitate, de o infrastructură care să încurajeze desfășurarea de activități lejere în natură și care va fi eficace indiferent de anotimp.

iii. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă

- Derularea de activități educaționale asociate grădinii zoologice/PNVNT

Educația formală, asociate grădinii zoologice, constă din activități educaționale desfășurate în cadrul programei școlare, universitare etc. Grădinile zoologice și acvariilor sunt vizitate periodic de clase de elevi de la nivel de grădiniță la universitar. Aceste grupuri urmează a beneficia de vizite educative și lecții axate pe anumite teme în cadrul programului de instruire oficial al grădinii zoologice, structurat pe baza standardelor educaționale ale EAZA (European Association of Zoos and Aquarium).

Este necesară o zonare proprie, respectiv:

- Zona țarcuri/centru de reabilitare. Întrucât la data de față traseul zoo este liniar, se propune extinderea acestuia, pentru a se ajunge la o formă circulară, prin realizarea de noi țarcuri în care să fie cazate specii importante pentru fauna carpatină și care lipsesc din majoritatea grădinilor zoologice din România (cai sălbatici, elani, vite Heck (care seamănă cel mai bine cu bourul), castori). Administrația PNVNT are contactele necesare pentru aducerea acestor animale ca donație.
- Zona comercială/mestesuguri. Atât în cazul grădinii zoologice cât și al Centrului de Vizitare nu sunt asigurate condiții privitoare la desfacerea unor produse alimentare locale/artizanat, care ar putea constitui un sprijin în menținerea o perioadă mai îndelungată a vizitatorilor, din perspectiva lărgirii ofertei de vizitare. Desfacerea acestor produse s-ar putea face prin intermediul întreprinzătorilor locali, acestora urmând a li se închiria spațiul necesar
- Zona de turism activ:
 - Tree house. Realizarea de facilitati cazare suspendate (la GZ si/sau la CV în continuarea punții suspendate), destinate la nivel de familie. Vor fi furnizate activitati outdoor precum drumetii cu ghid, calarie, ciclism.
 - Zona Căsuțe. Utilizarea unor casuțe realizate din lemn, cu apă curentă, amplasate în apropierea lacurilor, unite prin poteci sumar amenajate, avand ca punct central o locație în care să se poată lua masa, organiza întâlniri, evenimente etc. Vor fi furnizate activitati outdoor.
 - Zona Camping. Vor fi amenajate cateva locuri de campare, cu vetre de foc și acces la apă.
 - Noi obiective de atracție turistica (bărci, adventure, etc) Noi trasee de drumeție, trasee de ciclism, parcări, grupuri sociale, etc. Pe unul din lacuri, cel din aval, s-ar putea amenaja pontoane, debarcader, în vederea utilizării bărcilor, ca alternativă pentru travesarea acestuia. Realizarea unui traseu adventrue, în apropierea acestui lac, ar putea constitui deasemenea un element de atracție. Traversarea lacului din amonte pe o punte pe piloni, cu facilitati belvedere

d) Zona de sălbaticie

i. Delimitarea zonei

Zona de sălbaticie se întinde pe o suprafață de aproximativ 10000 ha, o parte din zona având un statut special și anume de zonă de liniște a vânatului, datorită diversității și abundenței speciilor de faună, fiind inclusiv preferată de către zimbrii aflați în libertate. Administrativ, zona de sălbaticie se suprapune în mare parte peste raza comunei Cracăoani, județul Neamț.

iii. Tipul de experiență

Zona de sălbaticie oferă experiențe de o calitate superioară în zona de sud a Parcului Natural Vânători Neamț, o zonă puțin antropizată, adresându-se unui număr restrâns de vizitatori

care vor beneficia de serviciile unor ghizi specializați. Acest tip de turism este unul de nișă, având rolul de a oferi celor interesați o gamă largă de programe dedicate (cum ar fi bird-watching, observarea animalelor sălbatice, excursii floră/plante medicinale, foto safari, tabere educaționale). Derularea acestor activități se va face cu ajutorul unor ghizi bine instruiți.

iv. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă

- tururi pentru observarea păsărilor; turnuri de observare păsări
- foto safari -zimbru, incluzând elemente de monitorizare GPS și radio telemetrie;
- programe pentru observarea animalelor sălbatice; observatoare, hrănituri, foișoare, facilități de cazare conforme la Stația de Monitorizare Chitele, amenajare loc campare- utilitati, eco-tent
- tururi pentru observarea plantelor și a plantelor medicinale;
- urmărirea animalelor pe zăpadă;

e) **Zona de turism activ**

i. Delimitarea zonei;

Zona de turism activ reprezintă zona centrală a Parcului Natural Vânători Neamț, ocupând cea mai mare parte a suprafeței acestuia. Este delimitată la est de limita Parcului, zona cultural-istorică, zona educativă, zonele ecumenice Agapia și Văratec, la sud și parțial la vest de către zona de sălbaticie, în continuare la vest de zona ecumenică Secu-Sihăstria și limita Parcului, la nord de zona ecumenică Neamț.

ii. Tipul de experiență;

Zona oferă multiple posibilități pentru desfășurarea activităților outdoor, în principal drumeții, care pot avea drept scop cunoașterea patrimoniului local- natural, cultural și spiritual. Caracteristice sunt traseele de nivel mediu, prin pădure, ce utilizează mănăstirile drept "stepping stones". Cei doritori se pot campa în locurile amenajate

iii. Tipul de activități de recreere și turism și infrastructura aferentă;

- Drumeții pe traseele marcate
- Trasee pentru biciclete
- Trasee educaționale ce valorizează elementele de patrimoniu- în proximitatea zonelor de turism rural și balnear
- Activități sportive- maraton
- Campare, amenajare locuri destinate

Tema II Planul de informare și interpretare

Prezența a numeroase obiective turistice, culturale și spirituale în zonă, formele de relief, peisajele deosebite, clima favorabilă practicării turismului în tot timpul anului, flora și fauna din acest areal, prezența zimbrului, satisfac cerințele celui mai exigent vizitator. Parcul Natural Vânători Neamț se constituie într-o zonă cu specific aparte, ușor accesibilă, în care peisajul se îmbină armonios cu valorile istorice și culturale ce vin de peste veacuri. Diversitatea tradițiilor, monumentele istorice, religioase și așezămintele culturale, atracțiile turistice dintre cele mai diverse, se constituie în tot atâtea motive de a vizita și admira aceste ținuturi.

Patrimoniul cultural, cu cele două forme ale sale (tangibile și intangibile), este afectat în principal datorită consumului și globalizării. Dacă formele tangibile sunt afectate de poluare, expansiune industrială sau demografică, lipsă de interes etc., efectele alterării sunt vizibile într-o perioadă mai îndelungată, existând la un moment dat posibilitatea stopării degradării sau chiar refacerii acestora. În cazul formelor intangibile, ca și în cazul biodiversității, pierderile sunt adesea iremediabile. O modalitate tradițională de cultivare a pamântului, un mod de a construi o casă din lemn sau de a țese un covor, o poveste sau o credință dispar pentru totdeauna, dacă nu sunt înregistrate, odată cu cei care le folosesc.

Actualul mod de viață, propagat la scară globală, care se bazează pe supraconsum, pe folosirea de scurtă durată, chiar de „unică folosință” a produselor, se dovedește a fi un model care nu poate fi perpetuat pe o perioadă lungă de timp, datorită epuizării resurselor și efectelor nocive asupra mediului. În comparație, comunitățile din zona Parcului au trăit de veacuri în comuniune cu natura, reușind să dezvolte practici, metode, aptitudini care să folosească într-un mod eficient resursele existente, fără a se strica echilibrul natural și social.

Pentru PNVNT, tema de interpretare va consta în prezentarea naturii ca element de continuitate în existența comunităților umane (natură și istorie), în promovarea naturii drept creație a lui Dumnezeu, în evidențierea similitudinii între învățătura și practicile creștine și conservarea naturii, în conștientizarea intercondiționalității între moștenirea cultural- spirituală și cea naturală.

Zonă	Viziune	USP	Infrastructura necesară
Zona cultural-istorică	Această zonă va contribui, în cadrul destinației ecoturistice, la promovarea culturii locale și a obiectivelor istorice, sporind atractivitatea turistică a zonei și sprijinind dezvoltarea durabilă a comunităților locale	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ținutul Zimbrului - o carte deschisă pentru fiecare</i> • <i>La poalele Cetății, curg frumos, limpezi ca cristalul, istorii de demult și slove potrivite</i> 	- traseu tematic în zona cazematelor, traseu biciclete Cetatea Neamțului - Izvorul cu Slatină – cazemate - Monumentul Vânătorilor de Munte - Cetatea Neamțului, Amenajare Izvorul cu Slatina
Zona ecumenică	Zona ecumenică va promova abordarea holistică a conservării naturii restabilind legătura, uneori pierdută, între spiritualitatea creștină și valorile naturale specifice zonei	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Crede, în inima spirituală a României!</i> 	- Poteci tematice, locuri de popas-contemplare, panouri explicative,
Zona educațională	Zona educațională va avea rolul de a mări gradul de conștientizare publică în domeniul conservării naturii, de a prezenta natura ca element de continuitate în existența comunităților umane și de a contribui la conștientizarea intercondiționalității între moștenirea cultural-spirituală și cea naturală	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ținutul Zimbrului- Învăț să fii zimbru, nu bizon</i> 	- facilități cazare zona Bison Land - facilități campare zona Bison Land - Realizare traseu cicloturism Centru de vizitare- Zoo
Zona de sălbăticie	Zona de sălbăticie va avea rolul de a oferi celor	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Întoarce-te în timp, astăzi!</i> 	- turnuri de observare, foișoare,

	<p>interesați o gamă largă de programe de calitate (cum ar fi excursiile pentru observarea păsărilor sau a animalelor sălbatice, excursii botanice sau a plantelor medicinale, foto safari sau tabere educaționale gen cercetași) trebuie să fie dezvoltate și oferite de tour-operatorii responsabili care sunt devotați protecției mediului, activităților educative și conservării valorilor parcului</p>		<p>facilități de cazare conforme la Stația de Monitorizare Chitele, amenajare loc campare- utilitati, ecotent</p>
Zona de turism activ	<p>Ținând cont de particularitățile destinației ecoturistice, zona de turism activ va deveni una din principalele atracții turistice, asigurând puntea de legătură între celelalte zone ale destinației, contribuind într-un mod decisiv la conservarea naturii și a valorilor culturale și spirituale asociate, la conștientizarea turiștilor și comunităților locale privind aceste valori, la dezvoltarea durabilă a zonei.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Cărările de munte care te străbat.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Întreținere/dotare corespunzătoare a traseelor existente; - Realizarea de noi trasee care să asigure distribuția uniformă a fenomenului turistic și legătura funcțională cu celelalte zone respectiv

Obiectivele interpretării sunt:

- **învățare** – dobândirea de noi cunoștințe despre zona (natura, cultura, spiritualitate, interconectarea acestora)
- **emoționale** – implicarea sentimentală, stări afective în relație cu zona;
- **comportamentale** – modificarea atitudinilor ca urmarea îndeplinirii celorlalte două obiective.

Tema III Infrastructura pentru vizitare, informare și educare

În vederea tratării unitare a zonei , trebuie realizate cele specificate la **Tema II Planul de informare și interpretare**, în coloana „Infrastructura necesară ”.

Tema IV Măsuri pentru implementarea strategiei de vizitare

Setul de măsuri la nivelul întregii destinații

Domeniul RESURSE TURISTICE

1. Realizarea strategiei de vizitare pentru destinație

- Realizarea strategiei de vizitare pentru destinația ecoturistică (zonare, capacitate de suport fizic și social al zonei, etc)

2. Asigurarea sezonality pentru evenimentele din zonă

- Consultare continuă factori implicați privind modalitățile de distribuire uniformă a fenomenului turistic, în timp și în spațiu, prin promovarea legăturii indisolubile între natură și spiritualitate

3. Implementarea activităților ce respecta principiile dezvoltării durabile la nivelul destinației ecoturistice

- Includerea ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională și locală

- Identificarea rețelei locale de servicii

Domeniul INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ ȘI TEHNICĂ, AMENAJAREA TERITORIULUI

1. Dezvoltarea unei infrastructuri pentru ecoturism

- Realizarea unui plan de dezvoltare a infrastructurii pentru ecoturism la nivel de destinație, în vederea creării unei rețele funcționale

- Dezvoltarea sistemelor de informare și semnalizare turistică adaptate cerințelor destinației

2. Realizarea unei infrastructuri dedicate educației și conștientizării

- Realizarea unui plan de dezvoltare a infrastructurii dedicate educației și conștientizării la nivel de destinație, în vederea creării unei rețele funcționale

3. Protejarea și menținerea arhitecturii tradiționale

- Realizarea unui ghid de urbanism al destinației, cu luarea în considerare a patrimoniul natural și cultural local

Domeniul PROGRAME ECOTURISTICE

1 Dezvoltarea ofertei de produse/servicii ecoturistice, evenimente realizată în parteneriat cu comunitățile locale

- Realizarea/promovarea evenimentelor locale definitorii - gastronomie, tradiții și obiceiuri locale, asigurarea complementarității acestora la nivel de comunități,

2. Ghid /reguli activitati turistice la nivel de destinatie

- Realizarea unui cod de conduită și comportament pentru vizitatori, pentru activitățile și comportamentul acestora în comunitățile locale, în zonele sensibile cultural, istoric, spiritual, în zonele de sălbăticie etc.,

Domeniul POLITIC, ADMINISTRATIV, ECONOMIC ȘI LEGISLATIV

1. Crearea cadrului de cooperare pentru creșterea numărului de parteneriate privind ecoturismul la nivel local.

- Încurajarea la nivel de destinație a ”clusterelor” locale legate de ecoturism: producători, meșteșugari, pensiuni, transportatori, ghizi, etc

2. Creșterea/întărirea capacității factorilor implicați în vederea implementării politicilor și programelor de dezvoltare a ecoturismului

- Armonizarea politicilor factorilor implicați cu cerințele legate de destinația ecoturistică

- Alocarea de fonduri pentru ecoturism de către entitățile implicate (întreținerea/ realizarea infrastructurii, promovare, etc).

3. **Promovarea activităților din sfera ecoturismului și încurajarea acestora**
 - Realizarea unui plan care va determina existența unei rețele de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare care să implementeze un sistem de practici în ecoturism;
 - Sprijinirea autorizării de către Autoritatea Națională pentru Turism a operatorilor economici care desfășoară activități turistice
 - Promovarea rețelei ecoturistice
 - Sprijinirea certificării ecoturistice
4. **Acțiuni de încurajare a participării active a comunităților locale în planificarea și luarea deciziilor cu privire la activitățile ce influențează ecoturism**
 - Participarea reprezentanților parteneriatului în planificarea și luarea deciziilor cu privire la dezvoltarea turismului, conservarea naturii și a patrimoniului cultural.
5. **Realizarea unui program de susținere a producătorilor de bunuri și servicii locale tradiționale și/sau ecologice; susținere a produselor ecologice pe plan local; susținere a calității produselor și serviciilor locale tradiționale și/sau ecologice și un program de certificare a acestora; promovarea produselor realizate la nivelul destinației în cadrul produsului turistic al destinației;**

Domeniul EDUCAȚIE, CONȘTIENȚIZARE, RESURSE UMANE

1. **Creșterea nivelului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a patrimoniului local și a principiilor de ecoturism în rândul factorilor implicați**
(comunităților locale, vizitatori, administrații publice, ONG-urilor, instituțiilor de învățământ, media) pentru
 - Realizarea de materiale pentru responsabilizarea, participarea, implicarea tinerei generații în activitățile legate de valorizarea patrimoniului local și a ecoturismului.
2. **Îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională, precum și dezvoltarea organizațională, profesională și a carierei pentru personalul implicat în activitățile de ecoturism**
 - Organizare de cursuri/traininguri pentru resursa umană ce desfășoară o activitate lucrativă în turism/ecoturism- focalizată pe zonare
 - Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu – vizite cu proprietarii de pensiuni
3. **Programe de informare pentru administrații/comunități**
 - Realizarea unui program de informare și/sau de instruire periodică cu privire la practicile de dezvoltare durabilă a destinației și valorile naturale și socio-culturale ale zonei, inclusiv protecția peisajului;
 - Program de informare la nivelul destinației cu privire la principiile și tehnicile de construcții bio-climatice și folosirea materialelor și tehnicilor de construcție tradiționale, producție de bio-energie, reducerea consumului de apă, energie, a colectării selective a deșeurilor etc.;
4. **Program privind asigurarea siguranței și securității ecoturistilor**
 - Training comun jandarmi montani și agenți teren ai PNVNT privind acordarea primului ajutor în teren accidentat împădurit;
 - Asigurarea dotărilor necesare pentru intervențiile de prim- ajutor;

Domeniul MARKETING ȘI PROMOVARE

1. **Realizare de cercetări de piață în scopul realizării unei baze de date care să faciliteze procesul de fundamentare a deciziei**
 - Conceperea de formulare și metodologii de monitorizare în cazul turiștilor (pensiuni, hoteluri) și al vizitatorilor (puncte fixe), monitorizare efectivă
 - Monitorizarea impactului turismului asupra mediului
 - Monitorizarea interconectării și integrării dezvoltării ecoturismului
2. **Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației**

- Realizarea/implementarea unui plan de interpretare la nivelul destinației particularizat pe zone
- 3. **Particularizarea destinației**- Plan obținere de mărci înregistrate, noi certificări naționale/internaționale pentru destinație/ structuri turistice/alți agenți
- 4. **Promovarea destinației ecoturistice, la nivel regional, național și internațional**
 - realizarea materialelor de informare și interpretare în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională; (imagine unitara- promo, mediul virtual)
 - parteneriate cu fotografi profesioniști
 - participare la manifestari regionale/nationale/internationale de ecoturism
 - clip pentru zona
 - promovare pe transport local/taxi
 - imagine unitara mediu virtual
 - infotrip-uri
- 5. **Realizarea/implementarea unui plan de marketing pentru destinație**- mix de marketing (produs, marca, promovare, distribuție)
- 6. **Eficientizarea rețelei de distribuție a produsului ecoturistic**
 - website promovare, facebook
 - promovare la nivel de agent de turism (standere pliante in fiecare pensiune, harti fixe in pensiuni, mape cu informatii in camere)
- 7. **Realizarea unui plan de comunicare al destinației** către personalul din sectorul public și privat, vizitatori și comunități locale;

Activități identificate ca fiind necesare la nivelul destinației.

A. Marketing (USP, brand, promovare)

- Realizare clip de promovare
- Realizarea materialelor de informare și interpretare în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională; (imagine unitara, mediul virtual)- hărți destinație, hărți zone, broșură destinație)
- Realizarea/implementarea planului de interpretare la nivelul destinației particularizat pe zone
- Brânduire locală, dezvoltarea de sistemelor de informare și semnalizare turistică adaptate cerințelor destinației
- Obținerea de mărci înregistrate, noi certificări naționale/internaționale pentru destinație/structuri turistice/alți agenți, mărci înregistrate
- Certificare locala TZ
- Promovare locala pe transport local/taxi, stand de prezentare în puncte de informare turistice, prezență statii de autobuz, autogari
- Infotrip-uri
- Promovare la nivel de locație de turism

B. Dezvoltare de produse, infrastructură și evenimente

1. Produse

- Cicloluția
- Program anual de evenimente asociate zonei educaționale, evenimente religioase, evenimente fenologice (boncăluit la cerb, agregarea în haite la lupi, flora prevernală, flora vernală, urme pe zăpadă)
- Bison Safari

Infrastructură

- Întreținere/dotare corespunzătoare a traseelor existente
- Realizare traseu tematic în zona cazematelor,
- Amenajare Izvorul cu Slatină
- Amenajare Izvorul Puturosu
- Traseu tematic Secu- Nifon (vestigii medievale)
- Realizare facilități zona Bison Land
- Realizare facilitati campare zona Bison Land
- Realizare traseu cicloturism zona Bison Land,
- Facilități adventure zona Bison Land,
- Nou traseu educativ in tarcul de aclimatizare,
- Realizare turnuri de observare, hrănituri, foișoare,
- Realizare de facilități Stația de Monitorizare Chitele,
- Amenajare loc campare – utilități, eco-tenturi Stația de Monitorizare Chitele,
- Punct de informare, traseu educativ – fauna carpatica, Stația de Monitorizare Chitele,
- Realizarea de noi trasee care să asigure distribuirea uniformă a fenomenului turistic și legătura funcțională cu celelalte zone respectiv :
- Mitocu Balan- Calea Mare- Nifon- Secu, drumul de culme, cu zona de salbaticie si cea ecumenica
- Mitocu Balan- Calea Mare- Cuiejdel- Cracaul Negru
- Bălțătești- Vârful Bradului, cu zona balneo și zona ecumenică
- Realizarea de trasee de cicloturism: Agapia-Agapia Veche- Secu- Sihastria- Sihla- Agapia, Agapia-Agapia Veche- Secu-Gura Leghin- Valea Rea-Agapia, Mrea Neamț-Icoana Nouă
- Realizare traseu ”Maratonul Manastirilor”
- Realizare facilități campare- Valea Secu, Valea Agapia
- Realizare belvederi Nemțișor, Agapia, Bălțătești
- Reamenajare centru informare Varatec
- Traseu orientare sportiva Oglinzi- Cetate

Evenimente

- Componenta eco la evenimentele consacrate- concurs biciclete la Zilele comunelor, Cetatii, etc
- Eveniment asociat zonei cultural istorice – cazemate, Izvorul cu Slatină
- Competiția culinară ”Sarea în bucate”
- Dragos Voda și-a lui ceata
- Organizare maraton/semimaraton
- Competiții de orientare sportivă pentru elevi- tabara Oglinzi

C. Monitorizare și analiză

- Conceperea de formulare si metodologii de monitorizare in cazul turiștilor (pensiuni, hoteluri) și al vizitatorilor (puncte fixe), monitorizare efectivă
- Monitorizarea impactului turismului asupra mediului
- Monitorizarea interconectării și integrării dezvoltării ecoturismului
- Identificarea/actualizarea rețelei locale de servicii

D. Asigurarea calității, formare & administrarea reclamațiilor (complain management)

- Realizare cursuri ghid istorie locala, interpretare zona de sălbăticie, educațional, ecoturism
- Workshop-aplicații de teren – tematicile de mai sus
- Realizarea de materiale pentru responsabilizarea, participarea, implicarea tinerei generații în activitățile legate de valorizarea patrimoniului local și a ecoturismului.
- Realizarea unui program privind asigurarea siguranței și securității ecoturistilor

E. Comunicare, întreținere de rețele (networking), reprezentare destinație

- Consultare periodică factori implicați privind modalitățile de distribuire uniformă a fenomenului turistic, în timp și în spațiu, prin promovarea legăturii indisolubile între natură și spiritualitate
- Promovarea rețelei ecoturistice la nivel local și regional
- Sprijinirea certificării ecoturistice în destinație
- Popularizarea și extinderea bunelor practici în domeniu – vizite cu proprietarii de pensiuni
- Participare târguri, conferințe etc

F. Coordonare, management și suport conservare

- Includerea ecoturismului în strategiile de dezvoltare regională și locală
- Realizarea unui ghid de urbanism al destinației, cu luarea în considerare a patrimoniul natural și cultural local
- Realizarea unui cod de conduită și comportament pentru vizitatori, la nivelul destinației, pentru activitățile și comportamentul acestora în comunitățile locale, în zonele sensibile cultural, istoric, spiritual, în zonele de sălbăticie
- Armonizarea politicilor factorilor implicați cu cerințele legate de destinația ecoturistică
- Realizarea unui program de informare și/sau de instruire periodică: cu privire la practicile de dezvoltare durabilă a destinației și valorile naturale și socio-culturale ale zonei, inclusiv protecția peisajului; la principiile și tehnicile de construcții bio-climatice și folosirea materialelor și tehnicilor de construcție tradiționale, producție de bio-energie, reducerea consumului de apă, energie, a colectării selective a deșeurilor etc.;

G. Management comercial și financiar

- Încurajarea la nivel de destinație a ”clusterelor” locale legate de ecoturism: producători, meșteșugari, pensiuni, transportatori, ghizi, etc
- Susținerea producătorilor de bunuri și servicii locale tradiționale și/sau ecologice
- Realizare și valorificare produse Ținutul Zimbrului

Tema V Integrarea PMV în elementele strategice de dezvoltare a turismului durabil în zona ariei protejate (Strategia de Dezvoltare Durabilă a Turismului – SDDT)

La nivelul Județului Neamț este întocmită o Strategie de turism, în care Strategia de Vizitare, elaborată de administrația Parcului Natural Vânători Neamț, se integrează.

Obiectivele comune Strategiei de Turism a Județului Neamț și ale Strategiei de Vizitare sunt următoarele:

1. Îmbunătățirea interpretării exponatelor pentru vizitatori, inclusiv materiale lingvistice suplimentare
2. Creerea/dezvoltarea zonelor de agrement, dezvoltarea și diversificarea infrastructurii de agrement necesară pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber (ecoturism, hipism, călărie, ciclism,etc.)
 - Identificarea oportunităților de extindere a activităților turistice deja existente și introducerea altora noi, în special ecoturism, ciclism, urmărirea păsărilor și mamiferelor, îmbunătățiri ale facilităților pentru vizitatori, toalete, marcaje, indicatoare, precum și o serie de activități promoționale și cooperare între autoritățile administrației parcului și comunitățile locale.
3. Creerea centrelor de informare turistică:
 - Creerea centrelor de informare turistică în toate localitățile cu potențial turistic și puncte de informare în zona atracțiilor turistice, care să ofere informații, rezervări de cazare, hărți turistice, etc.,
4. Promovarea potențialului turistic:

- Introducerea zonelor rurale în circuitul turistic, dezvoltarea ecoturismului prin punerea în valoare a tradițiilor locale, meșteșugurilor locale, arhitecturii tradiționale, a florei și faunei.
 - Întocmirea Hărților GIS a tuturor traseelor turistice.
 - Perfecționarea și actualizarea paginilor WEB din punct de vedere al turismului.
 - Dezvoltarea bazei de date în domeniul turismului,
 - Parteneriate în sectorul public și privat în vederea dezvoltării și promovării turismului.
5. Educație ecologică și turistică în școli, la nivel de comunitate, editarea și distribuirea de pliante, broșuri, etc, pentru diferite grupuri țintă.
6. Păstrarea unui mediu înconjurător sănătos, a aerului, apelor subterane sau de suprafață, a pădurilor, florei, faunei, etc.

Tema VI. Monitorizarea și revizuirea

Monitorizarea efectelor produse de implementarea acțiunilor descrise în Strategia de Vizitare se va face prin :

- Sondaje efectuate de către membri ai Administrației PNVNT asupra vizitatorilor, urmărindu-se aspectele calitative și cantitative ale fenomenului turistic, rolul facilităților de vizitare și efectul acestora;
- Implicarea agenților din turism, din zonă, în monitorizarea turiștilor din punct de vedere al Strategiei de Vizitare.
- Revizuirea Strategiei de Vizitare se va face la 5 ani pe baza rezultatelor monitorizărilor.

ANEXA 1 - Obiective turistice antropice

a) Schituri și mănăstiri

Parcul Natural Vânători Neamț reprezintă o combinație unică de elemente naturale, religioase și cultural-istorice. Valoarea spirituală a zonei este legată de creștinismul ortodox. Un număr de 16 mănăstiri și schituri renumite se găsesc în raza Parcului, pentru ca, împreună cu cele aflate în imediata apropiere, numărul acestora să se ridice la aproximativ 40. Aceste monumente, având o triplă valență, religioasă, culturală și istorică, sunt bine conservate și se găsesc răspândite pe o zonă relativ restrânsă din suprafața Parcului Natural Vânători Neamț.

În imediata apropiere a unei vechi mănăstiri s-au construit schituri care la rândul lor, cu timpul, au devenit mănăstiri de sine stătătoare. Astfel se explică aceasta concentrare nemaîntâlnită de lăcașe de cult; pe plan mondial comparația se poate face doar cu Athos sau Meteora din Grecia.

Mănăstirea Neamț a fost ctitorită în secolul al XIV de Petru I Mușat. La 1497 domnitorul Ștefan cel Mare înalță în curtea interioară biserica cea mare, cu hramul "Înălțarea Domnului", la 40 de zile după Paște. Arhitectura bisericească este specific moldovenească, cu fațade bogat împodobite cu motive ornamentale, fiind cel mai reprezentativ monument al arhitecturii din timpul lui Ștefan cel Mare. Pictura în frescă originală s-a mai păstrat în pridvor, pronaos, naos și altar, precum și în încăperea mormintelor.

Cel mai cunoscut stareț al acestei mănăstiri a fost starețul Paisie, un pios călugăr și un mare organizator, epoca lui poartă numele de epoca paisiană. Lui i se datorește întemeierea bolniței bătrânilor și bolnavilor, precum și organizarea tipografiilor și atelierelor. Pe la 1837 erau 1500 de călugări, ulterior numărul acestora scăzând constant.

Centru mănăstiresc de mare tradiție pentru întreaga ortodoxie, mănăstirea posedă una din cele mai vechi biblioteci din țară, cu peste 15.000 volume, manuscrise în limba slavonă, greacă și română din secolele XIV-XIX. Mănăstirea Neamț și-a adus o contribuție deosebită la dezvoltarea culturii și artei medievale românești.

În apropierea așezământului sunt situate schiturile :

Icoana Veche se afla la o distanță de aproximativ 6 kilometri de Mănăstirea Neamț. Este cunoscută prin faptul că este clădită pe locul în care icoana Maicii Domnului a lui Theotokos a rămas îngropată în pădure de la 3 iunie 1821 până la 28 octombrie 1822, pentru a nu fi distrusă în perioada luptelor dintre turci și greci - rebeliunea Eteriei. Pe acest loc, în 1923, părintele Iosif Crăciuna a construit o mica bisericuță, care din nefericire s-a prabușit urmare a cutremurului din 1940. Începând din 1969 s-a reluat viața monahala la acest așezământ.

Icoana Nouă a fost construită în 1946, acest schit fiind inițial un loc de adăpost pentru călugării țitori de Mănăstirea Neamț, care se îndeletniceau cu creșterea vitelor sau lucrul la pădure. Capela și clopotnița au fost construite mai târziu. Hramul este „Schimbarea la față”.

Vovidenia a fost fondată de Ioanichie, Episcop de Roman, în 1754. Biserica, din cărămidă, a fost înălțată între 1849 și 1853. Împrejurul frumoasei biserici s-au clădit și câteva chilii pentru călugării ce slujeau aici. În imediata apropiere se află casa Visarion Puiu, în care marele nostru prozator Mihail Sadoveanu și-a petrecut ultimii ani de viață.

Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava- Bolnița a fost întemeiată de Neonil care a pus bazele acestuia în 1843, construcția fiind realizată din cărămidă și piatră. Schitul asigură adăpost și asistență religioasă călugărilor bătrâni, bolnavi sau cu dizabilități. Poetul Mihai Eminescu a fost internat pentru o perioadă în acest așezământ.

Pocrov a fost întemeiat în anul 1714 de episcopul Pahomie, care a clădit aici o biserică din lemn la poalele muntelui Chiriac, unde și-a petrecut restul zilelor sale. Între anii 1755-1785 i s-au făcut unele îmbunătățiri, în anul 1801 a fost prădat și aproape distrus. A fost refăcut de mănăstirea Neamț, căruia i se subordonează.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel, aflat în apropierea DN15, a fost întemeiat în 1999.

Cărbuna, situat la marginea pădurii, înainte de a ajunge la Mănăstirea Neamț, oferă o frumoasă priveliște a văii Ozanei.

Mănăstirea Secu datează de prin anul 1560 datorită monahului Zosima, care s-a instalat aici cu câțiva călugări. Pe atunci această înjghebare purta numele de Schitul lui Zosima. În 1599 vornicul Nestor Ureche și soția sa, Mitrofana, au zidit o biserică de piatră, care a fost sfințită la 5 octombrie 1602. Înăuntrul bisericii se află mormântul ctitorilor și al mitropolitului Varlaam, unul din cei mai devotați slujitori ai lui Vasile Lupu.

În beciurile vechi ale chiliilor de lângă clopotniță au fost măcelăriți de turci, la 1821, cei 150 de eteriști greci conduși de căpitanii Iordache și Farmachi, care-și căutaseră aici adăpost împotriva urmărilor turci. Încăierarea a fost crâncenă și a ținut 15 zile. Mănăstirea a fost refăcută, dar a mai suferit două nenorociri, arzând mare parte din ea. În 1844, după ultimul incendiu, a fost refăcută în timpul starețului Ilarie. În colțul de sud-vest al patruleterului ce înconjoară biserica, se află o bisericuță veche, zidită în 1530 de Petru Rareș și îngrădită cu zid de Doamna Elena și fiii săi în 1550. Într-o vreme, această mănăstire adăpostea 400 de călugări, dar numărul acestora a scăzut în timp.

În apropierea așezământului este situat schitul **Schitul Bunavestire – Nifon**, așezământ de călugări, fondat după 1990.

Mănăstirea Sihăstria a fost construită pe la mijlocul secolului al XVIII-lea ca schit al Mănăstirii Secu. Fondatorul a fost Ghedeon, episcop la Huși, care a completat construcția bisericii construită din lemn, cu un grup de chilii mănăstirești și o clopotniță în 1655. În 1799, când Mănăstirea Neamț era condusă de Paisie Velicikovski, Sihăstria devine subordonată acesteia. În 1821 turcii dau foc mănăstirii în timpul luptei cu Eteria. Trei ani mai târziu, în 1824, biserica a fost reconstruită din cărămizi și pietre de râu. În același timp, s-au ridicat pereți înalți în toate cele 4 părți ale bisericii, cât și 2 turnuri –care îi dau aspectul unei fortărețe.

În apropierea așezământului este situat **schitul Înălțarea Sfintei Cruci- Poiana lui Ioan**, așezământ de călugări, fondat în 1990.

Mănăstirea Sihla – Locașul mănăstiresc a fost fondat în 1730, biserica a fost construită din lemn în 1813. Ziua hrămuirii este "Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul". În imediata vecinătate a bisericii, sub o stâncă, se află biserica "Dintr-un lemn", la care ziua hrămuirii este "Transfigurarea" și care a fost construită în timpul domniei voievodului Ionița Cantacuzino, în 1763. Nu departe de această biserică se află peștera Maicii Teodora, o pustnică trăitoare în aceste părți spre sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea. În tinerețea sa, ea a fost măritată, apoi s-a retras către Mănăstirea Vărzărești, care este situată în Munții Vrancei, unde a depus jurămintele religioase. Mai târziu a părăsit mănăstirea și a dus o viață de pustnicie într-o peșteră din pădurile învecinate Schitului Sihla. În memoria sa, s-a construit în 1725 Schitul Sihla. În iunie 1992 Sinodul Sfânt al Bisericii Ortodoxe Române o canonizează pe Teodora, transformând-o într-un sfânt în Calendarul Creștin Ortodox. Începând din 2012 schitul a devenit mănăstire.

În apropierea așezământului este situat **Schitul Sfântului Daniel Sihastru**: între 1936 și 1937, mai mulți călugări de la Mănăstirea Sihăstria se retrag pentru câteva luni într-o locație numită "Prăpastia lui Coroi" și construiesc un adăpost acolo. Începând cu 1955, călugări având binecuvântarea Părintelui Cleopa duc acolo viață de pustnici. Ulterior, cu binecuvântarea Mitropolitului Daniel Ciobotea, schitul a fost fondat în 1996.

Mănăstirea Văratec. Hramul Mănăstirii: Nașterea Maicii Domnului, 8 Septembrie. Mănăstirea a fost fondată de maica Olimpiada în 1785, dar biserica actuală a fost construită din piatră în 1812. Cele două turlle identice sub formă de clopot sunt o caracteristică a mănăstirii.

Pictura din interior datează din secolul al 19-lea, în stil neo-bizantin, catapeteasma a fost sculptată din lemn de tisă. În apropiere se afla Biserica Sf. Ioan Botezatorul, 1844, și alături de aceasta mormântul poetei Veronica Micle. Acest monument architectural are o bibliotecă cu cărți vechi și un muzeu de artă medievală religioasă. Astăzi este cea mai mare mănăstire din lumea ortodoxă - mai mult de 400 de călugărițe, în jurul mănăstirii existând un sat mănăstiresc, locuit doar de măicuțe. În apropierea satului mănăstiresc există 2 faimoase rezervații naturale: "Pădurea de Argint" și "Codrii de Aramă".

Mănăstirea Agapia – Actuala așezare a Mănăstirii Agapia a fost aleasă în secolul al XVII-lea. Un număr de călugări care au trăit la vechiul schit Agapia, situat la 2 kilometri mai sus, au construit o mică biserică din lemn - "Sfântul Ioan Teologul". O inscripție slavonă deasupra intrării certifică faptul că această biserică a fost construită între 1642 și 1644 de faimosul arhitect Ionasc Ctisi Constantinopolitanul. De-a lungul istoriei va fi jefuită de turci și tătari, chiar transformată în grajd de către polonezii aflați sub conducerea lui Ioan Sobieski, la 1680. La mijlocul secolului al XIX – lea se face prima renovare integrală a principalei biserici, cu care ocazie Nicolae Grigorescu face pictura interioară, după aceasta, biserica arătând ca o clădire tipică neoclasicismului. Mănăstirea are o bibliotecă cu cărți vechi și un muzeu de artă medievală religioasă, putând fi găsite, de exemplu, icoane vechi ca Icoana Maicii Domnului din Hodigitria, din secolul al XIV - lea. Este una din cele mai mari mănăstiri din lumea ortodoxă. Pe lângă satul mănăstiresc, se poate vizita casa memorială a lui Alexandru Vlahuță.

Mănăstirea Agapia Veche sau "Agapia din deal", fondată succesiv între secolul al XIV-lea și secolul al XVII-lea de starețul Agapie, voievodul Petru Rareș și prințesa Anastasia. A fost reconstruit în întregime între 1990-1994 folosindu-se grindă groasă de pin, clopotnița rămânând originală. De aici, pe poteci de munte se poate ajunge la Mănăstirea Secu și Mănăstirea Sihăstria.

Mănăstirea de maici Dobru este cea mai veche mănăstire din regiune care respectă vechiul calendar ortodox. Satul Vânători este locul unde a fost întemeiată prima biserică din România care respecta vechiul calendar. Primul său preot este considerat un sfânt pentru această comunitate, întrucât el a fost ucis în altarul bisericii, nevrând să schimbe regulile vechilor tradiții.

Mănăstirea Sfânta Cruce este locul unde mii de soldați români, germani și ruși au fost uciși în timpul unei sângeroase bătălii din timpul celui de-al doilea război mondial. După război, în semn de respect pentru eroii necunoscuți, a fost construit acest schit.

b) Monumente istorice

Cetatea Neamțului - „Coroana lui Ștefan cel Mare” cum a denumit-o Alexandru Vlahuță, este o operă pur moldovenească. Datează, după cum au confirmat cercetările arheologice, din sec. al XIV –lea, construită într-o primă formă în timpul domniei lui Petru I Mușat 1374 – 1392.

Cetatea a fost construită în două etape. Petru I Mușat realizează fortul central, aproape pătrat, cu ziduri groase de 2 – 3 metri și înalte de 12 metri, prevăzute cu creneluri și turnuri de apărare. În exterior zidurile erau susținute de 15 contraforturi puternice și impunătoare. În interior erau ziduri de incintă, iar în curte o fântână foarte adâncă care ajungea la pânza freatică a Ozanei. Etapa a doua de construire a cetății a fost în timpul lui Ștefan cel Mare și Sfânt (1457 – 1504). Este lărgită cu o curte exterioară de aproximativ 800 m² și întărită cu un al doilea zid pe latura nordică, prevăzut cu patru bastioane de formă semicirculară. Au fost înălțate și zidurile vechiului fort până la 20 metri. În jurul cetății s-a săpat un șanț de apărare adânc de 10 metri și lung de 25 metri, peste care s-a construit un pod în arc de cerc, sprijinit pe 11 piloni de piatră, care asigurau intrarea în cetate prin poarta centrală. Intrarea în cetate se închidea cu o punte în cumpănă, care se ridica cu ajutorul lanțurilor.

După perioada de glorie a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, cetatea este modificată, dar nu esențial, în repetate rânduri. După aceea este distrusă, mai întâi în timpul celei de-a doua domnii a lui

Alexandru Lăpușeanu, din porunca turcilor. Ieremia Movilă reface cetatea, iar în timpul domniei lui Vasile Lupu (1634 – 1653) cetatea a fost întărită. În anii 1662 și 1672, sub domnia lui Dabija – Vodă, în cetate a funcționat o monetărie în care s-au bătut bani de aramă. După 1675, din poruncă turcească, cetatea este lăsată în decădere.

Monumentul Vânătorilor de Munte – mausoleu al vânătorilor de munte a fost ridicat în memoria eroilor din Batalionul Vânătorilor de Munte care s-au jertfit în timpul primului război mondial. Monumentul se află nu departe de fosta cazarmă, în prezent Colegiul Tehnic „Ion Creangă”, pe Dealul Gol, în partea de nord – est a orașului, la o altitudine de 491 metri, pe o largă terasă, creată artificial în anul 1936, pe Culmea Pleșu. Această terasă se află cam la 100 metri deasupra orașului pentru ca monumentul să poată fi observat mai bine de la distanțe mari. Monumentul – mausoleu a fost inaugurat la 29 iunie 1939, în cadrul unei solemnități la care a participat și regele Carol al II – lea, întemeietorul primului batalion de vânători de munte, miniștri, ofițeri superiori ai corpului de armată a vânătorilor de munte, oficialități și localnici. Sub monument se află o criptă în care sunt depuse osemintele celor aproape 200 de eroi care au luptat în primul război mondial.

Această impunătoare operă arhitecturală și de artă, realizată de arhitectul Theodor Burcă, are un soclu bine proporționat, cu înălțimea de 16 metri, sugerând prin forma sa terminală un foisor de observator.

c) Muzeu, colecții, alte obiective

Remarcabilele frumuseți naturale ale ariei noastre reprezintă sursa inspirației pentru marii scriitori români, pictori, și sculptori. Vorbind de importanța culturală este îndeajuns de spus că, în timpurile moderne, o mulțime de artiști importanți (inclusiv cel mai faimos poet român, cel mai faimos romancier și cel mai faimos pictor) au trăit și au creat în această splendidă regiune. Astfel în zona noastră sunt multe atracții turistice precum: Casa Memorială Ion Creangă, Muzeul Memorial Mihail Sadoveanu, Casa Memorială Veronica Micle, Casa Memorială Alexandru Vlahuță. Nicolae Grigorescu a pictat Mănăstirea Agapia într-un spectaculos stil specific, combinând stilul Bizantin și cel neoclassic.

Casa muzeu Ion Creangă se află în Humulești, la intersecția șoselelor DN 15C cu DN 15B, fiind casa în care s-a născut și a copilărit Nică al lui Ștefan a Petrei și al Smarandei Creangă, nepotul lui David Creangă din Pipirig.

Casa a fost construită prin anul 1830 de către Petre Ciubotariu, bunicul dinspre tată al scriitorului, care a dat-o fiului său în 1835, când acesta s-a căsătorit cu Smaranda Creangă. Casa a rămas moștenire din generație în generație, până în 1965, când Zahei Grigoriu, unul din urmașii povestitorului, a cedat-o cu scopul amenajării muzeului.

În tindă este amenajată o expoziție cu operele marelui scriitor, cu fotocopii ale manuscrisurilor, documente de arhivă, fotografiile și 14 lucrări de grafică realizate de plasticianul Eugen Taru, folosite la ilustrarea ediției din 1959 a volumului „Amintiri din copilărie”. Casa a fost restaurată în anul 1975 și reconstruită cu oarecare fidelitate, păstrându-se în mare parte originalul.

Muzeul memorial Mihail Sadoveanu - din șoseaua care duce spre Mănăstirea Neamț, înainte cu 200 metri, se desprinde un drum lateral modernizat, care ne conduce spre Schitul Vovidenia. Înainte cu 100 metri de a ajunge la schit, pe dreapta, pe Dealul Vovideniei, într-un cadru natural ca desprins din povești, se găsește casa în care a locuit sezonier marele nostru scriitor Mihail Sadoveanu (1880 – 1961). Tot în această casă și în acest peisaj mirific a creat Sadoveanu multe din povestirile sale despre natură și romanele care evocă istoria Moldovei.

Casa a fost construită, pe pământul Mănăstirii Neamț, de mitropolitul Bucovinei, Visarion Puiu între anii 1935 – 1940. În anul 1944, conducerea Mănăstirii Neamț a oferit această casă

scriitorului, pentru a locui în ea, ori de câte ori venea în ținuturile Neamțului. După moartea sa, în 1961, casa a fost transformată și amenajată în muzeu memorial.

Casa memorială Veronica Micle - vis a vis de Muzeul de Istorie și Etnografie și de Spitalul orașenesc, pe bulevardul Ștefan cel Mare se găsește casa în care a locuit vremelnic Veronica Micle, așa cum scrie și pe placa de marmură de pe peretele casei, care a fost fixată în anul 1918, de către poetul George Coșbuc și de alți năsăudeni. „În această casă a locuit vremelnic Veronica Micle (1850 – 1889)”.

Casa Veronica Micle a fost construită în anul 1834, fiind somptuoasă pentru acele vremuri, din lemn și cărămidă, cu patru încăperi, cu cerdac de lemn și acoperită cu draniță. Veronica Micle primește casa ca zestre cu ocazia căsătoriei, ca apoi, în ultima parte a vieții, în anul 1886, să doneze casa maicilor de la Văratec. După câțiva ani, Mănăstirea Văratec a vândut casa cetățeanului Ion Grădinaru din Târgu Neamț. În anul 1934, a fost declarată muzeu și a intrat în patrimoniul cultural, fiind deseori vizitată de turiști. În anul 1982 este preluată de Complexul Muzeal Județean Neamț, care a dotat-o cu mobilierul și cu obiectele ce au aparținut Veronicăi Micle și se găseau la Mănăstirea Văratec sau la muzeele din Iași și Piatra Neamț. Renovată și amenajată muzeistic, a fost redată circuitului turistic în anul 1984. În anul 1998, în partea stângă a casei, către stradă, a fost amplasată o statuie cu bustul poetei, realizat din bronz de către sculptorul Popa Damian - Ioan.

Casa memorială Alexandru Vlahuță - Scriitorul Alexandru Vlahuță a locuit mult timp la Agapia, în casa surorii sale Eliza. Casa a fost cumpărată, de sora sa, de la maica Agripina, prin anul 1890. Casa este situată nu departe de mănăstire, în exteriorul acesteia, în satul monahal, la poala pădurii și are o arhitectură populară specifică zonei. În 1902, scriitorul face câteva reparații casei și îi adaugă un pridvor spațios, pe o prispă largă, iar la parter două camere largi. Tot în această casă au locuit, la bătrânețe, și părinții scriitorului și tot aici au copilărit și cele două fiice ale acestuia, Ana și Margareta.

Muzeul de istorie și etnografie Târgu Neamț a fost înființat în anul 1957, sub numele de Muzeul istoric „Ștefan cel Mare”, de profesorul universitar D. Constantinescu, cu prilejul celebrării a 500 de ani de la urcarea la tron a marelui voievod al Moldovei, Ștefan cel Mare și Sfânt. A avut ca sediu, pentru început, una din clădirile vechi ale orașului, care a fost sediul prefecturii și apoi a sfatului popular al orașului Târgu Neamț, situat lângă grădina publică.

Din 1977, muzeul este adăpostit în una din cele mai reprezentative clădiri ale orașului, „Școala Domnească – Ghica - Vodă”, inaugurată la 16 octombrie 1852, odată cu spitalul din vecinătate. Pe frontispiciul clădirii în care au învățat marele povestitor Ion Creangă, filozoful Vasile Conta, lingvistul Alexandru Lambrior, patriarhul României Nicodim Munteanu, învățătorul scriitorului Mihail Sadoveanu, „domnu Trandafir” și alții se poate citi și astăzi „Skola publica”. Valoarea arhitectonică a acestei frumoase clădiri a făcut să fie declarată monument istoric.

Muzeul cuprinde un număr de 4374 de piese muzeale, din care 378 sunt valori de patrimoniu. Muzeul se întinde în cinci săli, fiecare având o anumită tematică.

Colecția de istorie, etnografie și artă populară „Vasile Găman” - casa muzeu Vasile Găman din satul Lunca, comuna Vânători, județul Neamț, cuprinde exponate numeroase și diverse: picturi în lemn, manuscrise vechi, unelte pentru agricultură, pentru ocupații casnice, costume populare, exponate din ceramică. Arta prelucrării lemnului este reprezentată prin atelierul, uneltele de prelucrare a lemnului și obiectele de uz casnic confecționate din lemn.

Clădirea muzeului este o casă tradițională specifică acestor locuri, iar colecția permanentă care este expusă aici cuprinde aproximativ 3.000 de piese confecționate sau colectate de-a lungul timpului. Poarta de la intrare în curtea muzeului este monument înscris în patrimoniul național,

având încrustate chipurile lui Burebista, Decebal, Traian, Ștefan cel Mare și Sfânt, Dragoș-Vodă și Mihai Viteazul, pe harta României Mari, sculptată la îmbinarea celor două laturi ale porții.

Colecția de istorie, etnografie și artă populară Nicolae Popa - muzeul organizat în casa lui Nicolae Popa constituie cea mai interesantă colecție muzeală sătească din județ, rezultată din dragostea pentru vestigiile trecutului a unui mare amator și creator de artă populară. Acest muzeu reunește deopotrivă, arheologie, numismatică, etnografie, artă religioasă, precum și creații proprii ale colecționarului - măști, sculptură în lemn. Este situat în satul Târpești, comuna Petricani, la 10 kilometri sud-est de Târgu Neamț.

Centre etnografice

Încă din cele mai vechi timpuri populația locală a practicat meșteșuguri precum: țesutul, cojocăritul, sculptura. Unele localități rurale sunt renumite pentru practicarea, în continuare, a acestora:

- Humulești-țesutul covoarelor;
- Agapia-costume populare și covoare;
- Văratec-ateliere de covoare;

Grădina Zoologică “Dragoș Vodă”

A fost înființată în anul 1968, fiind situată pe partea stângă a drumului județean care duce la Mănăstirea Neamț, la jumătatea distanței dintre Pădurea Dumbrava – Braniște și mănăstire.

În anul 1970 au fost aduse primele trei exemplare de zimbri, originare din Polonia, cărora li s-au dat numele de Rarău, Roxana și Raluca. În anul 1974, în cadrul rezervației se nasc și primele două vlăstare: Rosina și Roco. În anul 1977, la 24 noiembrie, au fost aduși din ex-URSS alți 5 zimbri: Medalist, Mentol, Metocika, Meringhia și Mexicana. Pe parcursul anilor, în grădina zoologică au mai fost aduse exemplare, în special de la Rezervația Neagra – Bucșani și Rezervația Hațeg – Slivuț. Grădina Zoologică “Dragoș – Vodă”, adăpostește, pe lângă zimbri, o largă varietate de specii din fauna sălbatică a României: cerbi, cerbi lopătari, căprior, urși, mistreți, lupiși numeroase specii de păsări.

ANEXA 2 - Trasee turistice în Parcul Natural Vânători Neamț

1. Mănăstirea Sihla – Poiana Ciungi – Mănăstirea Văratec

Durata: aprox 4 ore

Dificultate: medie

Marcaj: punct albastru în cerc alb.

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 550 metri

Lungime: 8,8 kilometri.

Traseul este o relaxare pentru iubitorii de drumeții, fiind presărat cu pante medii și line, cu numeroase puncte de belvedere și o floră foarte variată. Din poiana Ciungi, în zilele cu vizibilitate bună, se poate admira masivul Ceahlău, toata valea Cracăului și vatra satului Văratec.

2. Mănăstirea Secu – Mănăstirea Agapia Veche

Durată: 1½ -2 ore

Marcaj: punct roșu cu bordură albă.

Dificultate: mică

Altitudinea maximă: 855 metri

Altitudinea minimă: 540 metri

Lungime: 3,9 kilometri.

Descrierea generală a traseului:

Traseul face legătura între Mănăstirea Secu și Mănăstirea Agapia Veche; cu excepția poienilor din apropierea mănăstirii Agapia Veche, traseul se desfășoară numai prin pădure. Parcurgând acest traseu poți observa diverse tipuri de arborete din punct de vedere al compoziției, vârstei; de asemenea, pe traseu se află izvoare, un observator vechi, arbori scorburoși, iar în locurile deschise poți admira panorame.

3. Mănăstirea Sihla - Mănăstirea Agapia

Durata: aprox 2 ore pedestru sau 30 minute cu mașina

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi albastru cu bordura albă.

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 530 metri

Lungime: 7,0 kilometri.

Acest traseu poate fi parcurs atât cu mașina cât și pedestru și face legătura între Mănăstirea Sihla și Mănăstirea Agapia.

4. Mănăstirea Agapia Veche – Mănăstirea Sihla

Durată: 2 – 2 ½ ore

Dificultate: mică

Marcaj: cruce roșie în pătrat alb

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 715 metri

Lungime: 6,5 kilometri.

Traseul pornește de la Mănăstirea Agapia Veche, în amonte. În zonă se găsesc două tipuri de marcaje turistice:

- a) Punct roșu în cerc alb, pentru traseul Mănăstirea Agapia Veche – Mănăstirea Secu.
- b) Cruce roșie în pătrat alb, pentru Mănăstirea Agapia Veche – Mănăstirea Sihla.

După 20 de minute de mers se ajunge într-o poiană cu un punct de odihnă cu băncuță. Ultimii 300 de metri înainte de a ajunge aici sunt în pantă destul de mare. Imediat apare o potecă spre dreapta, care merge spre Mănăstirea Secu - marcaj punct roșu în cerc alb, cu indicator pe care se specifică distanța de 2,9 kilometri până la Mănăstirea Secu.

În continuare se merge pe limita dintre Ocolul Silvic Văratec și Ocolul Silvic Târgu Neamț. Se trece pe lângă borna 164 din unitate de producție III Agapia. Imediat după bornă urmează 250 – 300 metri cu pantă destul de mare. Se ajunge într-un punct de belvedere, situat într-o poiană mare. Poteca merge în continuare pe limita dintre ocoale, având pădurea de rășinoase imediat în dreapta.

5. Mănăstirea Sihla - Mănăstirea Sihăstria

Durata: 1 – 1 ½ ore

Dificultate: mică

Marcaj: cruce albastră în pătrat alb

Altitudinea maximă: 940 metri

Altitudinea minimă: 610 metri

Lungime: 3,5 kilometri.

Descrierea generală a traseului: traseul face legătura între mănăstirea Sihla și mănăstirea Sihăstria, din acest motiv este un traseu frecventat de turiștii pelerini și călugări. Este un traseu ce se desfășoară numai prin pădure, un traseu de coborâre sau de urcare în sens invers; la aproximativ jumătatea sa, traseul intersectează drumul forestier Alb Negru, drum ce face legătura între Mănăstirea Sihăstria, Mănăstirea Sihla și Mănăstirea Agapia.

6. Mănăstirea Neamț – Schitul Pocrov – Sat Leghin

Durata: 3-4 ore

Dificultate: medie

Marcaj: Cruce galbenă în pătrat alb

Altitudinea maximă: 670 metri

Altitudinea minimă: 486 metri

Lungime: 6,0 kilometri.

Porțiunea de traseu dintre Mănăstirea Neamț și schitul Pocrov se poate parcurge și cu mașina urmărind drumul forestier, aceasta când drumul este uscat.

7. Cetatea Neamțului - Monumentul Eroilor

Durată: 1 oră

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi roșu cu bordură albă

Altitudinea maximă: 565 metri

Altitudinea minimă: 468 metri

Lungime: 3,4 kilometri.

Traseul face legătura între Monumentul Eroilor și Cetatea Neamțului. Parcurgând acest traseu se poate admira o panoramă a orașului Târgu Neamț, dar și frumusețile naturii. O parte a traseului se suprapune cu traseul „Cetatea Neamțului – Stațiunea Oglinzi”, respectiv partea din apropierea cetății medievale. Este un traseu în care alternează porțiunile de urcuș și porțiunile de coborâș, proporția dintre acestea fiind aproximativ egală.

8. Cetatea Neamțului – Stațiunea Oglinzi

Durată: 1 oră

Dificultate: mică

Marcaj: pătrat alb cu dungă o dungă roșie, verticală, în mijloc

Altitudinea maximă: 535 metri

Altitudinea minimă: 408 metri

Lungime: 2,5 kilometri.

Traseul urmărește o porțiune a traseului „Cetatea Neamțului – Monumentul Eroilor”, la un moment dat despărțindu-se, loc în care traseul „Cetatea Neamțului – Oglinzi ” merge înainte, iar traseul Cetatea Neamțului – Monument merge în dreapta.

9. Mănăstirea Sihla – Peștera Sfânta Teodora - Schitul Daniil Sihastru – Capăt sat Mitocu Bălan

Durață: 1½ - 2 ore

Dificultate: medie

Marcaj: punct galben în cerc alb

Altitudinea maximă: 535 metri

Altitudinea minimă: 408 metri

Lungime: 4,1 kilometri.

Descrierea generală a traseului: Traseul face legătura între Mănăstirea Sihla, Peștera Sfânta Teodora și Schitul Daniil Sihastru, pe de o parte, și între Schitul Daniil Sihastru și satul Mitocu Bălan, pe de altă parte. Pe acest traseu se găsesc locuri cu stâncării, la Râpa lui Coroi, poieni, locuri propice observării cerbului, căpriorului, râsului sau ursului. Partea de la Peștera Sfânta Teodora la Schitul Daniil Sihastru este frecventată de turiști pelerini, în timp ce partea de la Schitul Daniil Sihastru la Mitocu Bălan este mai liniștită, șansele de a surprinde speciile sălbatice fiind mai mari.

10. Cetatea Neamțului – Izvorul Slatina

Durață: 1½ - 2 ore

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi roșu cu bordură albă

Altitudinea maximă: 610 metri

Altitudinea minimă: 420 metri

Lungime: 5,7 kilometri.

Acest traseu leagă două obiective de interes istoric, unul de notorietate – Cetatea Neamțului, altul mai puțin cunoscut – Izvorul Slatina. Este un traseu în care alternează porțiunile de urcuș și porțiunile de coborâș.

11. Traseu educațional - Birdwatching în Parcul Natural Vânători Neamț

Traseul are 3 variante, toate fiind marcate cu același tip de marcaj, pătrat roșu cu bordura albastră, cu dimensiunile de 10 centimetri x 10 centimetri, iar grosimea este de 2 centimetri.

a) Prima variantă a traseului are ca punct de plecare capătul dinspre comuna Vânători al Rezervației ‘Dumbrava’ (altitudine 440metri, coordonate Stereo 70 : 595685.671 ; 637702.207.), iar ca punct de sosire Centrul de Vizitare PNVNT (altitudine 470 metri, coordonate Stereo 70 : 593047.719 ; 638104.987). Altitudinea maximă atinsă pe parcursul acestui traseu este de 792metri, iar altitudinea minimă este de 440 metri. Lungimea traseului este de 14 kilometri, distanța ce poate fi parcursă în 5 – 6 ore. Traseul străbate Rezervația „Dumbrava” (arboret de stejar pedunculat cu exemplare atingând 200 ani), trece pe lângă Centrul de Vizitare al PNVNT și tarcul de aclimatizare al zimbriilor, ajunge în pădurile de rășinoase din apropierea schitului Pocrov (altitudine 670 metri, coordonate Stereo 70 : 589882.501 ; 638766.464), coboară pe pârâul Maghernița până la Mănăstirea Neamț, trece printr-o zonă cu fanețe până la schitul Cărbuna, coboară printr-o faneță cu exemplare bătrane de stejar până în dreptul grădinii zoologice „Dragoș Vodă” și mai apoi pe lângă liziera până la Centrul de Vizitare al Parcului Natural Vânători Neamț.

b) A doua varianta de traseu pornește de la Centrul de Vizitare (altitudine 470 metri, coordonate Stereo 70 : 593047.719 ; 638104.987), pe lângă grădina zoologică, (altitudine 460

metri, coordonate Stereo 70 : 592838.747 ; 639297.936) urcă la schitul Cărbuna (altitudine 490 metri, coordonate Stereo 70 : 593939.268 ; 640203.231), mai apoi pe la pâraul lui Niță, pe liziera pădurii, pe deasupra satului Nemțisor, de unde coboară, pana la pădurea Dumbrăvii (altitudine 440 metri, coordonate Stereo 70 : 595269.586 ; 637627.389), unde se intersectează cu prima varianta a traseului. Altitudinea maximă atinsă pe parcursul acestui traseu este de 581metri, iar altitudinea minimă este de 428 metri. Lungimea traseului este de 13,0 km, distanța ce poate fi parcursă în 4 ½ - 5 ore.

c) A treia varianta a traseului pornește din dreptul poienii Grajduri (altitudine 612 metri, coordonate Stereo 70 : 591233.239 ; 638081.895), se intersectează cu DN 15, apoi coboară pe valea Secului trecând pe lângă mănăstirile Secu (altitudine 540 metri, coordonate Stereo 70 : 589834.916 ; 634035.393), unde face legatura cu traseul Secu- Agapia Veche și Sihăstria (altitudine 612 metri, coordonate Stereo 70 : 588693.986 ; 631280.523) făcând astfel legătura cu traseul Sihăstria-Sihla.

Altitudinea maximă atinsă pe parcursul acestui traseu este de 612m, iar altitudinea minimă este de 470 metri. Lungimea traseului este de 9,0 km, distanța ce poate fi parcursă în 2 ½ - 3 ore.

Toate cele trei variante de traseu sunt practicabile pe tot parcursul anului, fiind necesar un minim de echipament.

12. Traseu educațional – Pe urmele zimbriilor

Durată: 1-1½ ore

Dificultate : mică

Marcaj: triunghi albastru cu bandă albă

Altitudinea maximă: 560 metri

Altitudinea minimă: 475 metri

Descriere traseu: Traseul tematic ”Pe urmele zimbriilor”, este un traseu circular care străbate partea inferioară a țarcului de aclimatizare pentru zimbri, având ca punct de plecare sediul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț. Pe traseu sunt amplasate panouri cu informații despre zimbru și facilități (observator, pavilion, pasarelă suspendată) de observare a zimbriilor în semilibertate.

13. Traseu educațional – Prin pădurea de foioase

Durată: ½ - 1oră

Dificultate: mică

Marcaj: triunghi galben cu bandă albă

Altitudinea maximă: 500 metri

Altitudinea minimă: 475 metri

Lungime: 1200 metri

Descriere traseu: Traseul ”Prin pădurea de foioase” are ca punct de plecare sediul Administrației Parcului Natural Vânători Neamț, trece pe lângă țarcul de aclimatizare al zimbriilor în semilibertate având ca punct final Grădina Zoologică Dragoș Vodă. Pe traseu sunt amplasate panouri cu informații despre biodiversitatea forestieră zonei.

14. Traseu tematic : Cetatea Neamțului destinație ecoturistică

Traseul pornește din orașul Târgu Neamț până la Cetatea Neamțului. Pe aleea de acces spre fortificație medievală sunt amplasate panouri cu istoria Cetății Neamțului.

15. Traseu educativ: Pe urmele vânătorilor de munte

Traseul are trei variante, una pornește din orașul Târgu Neamț, una de la Cetatea Neamțului și una de la Băile Oglinzi, toate ajung la Monumentul Vânătorilor de Munte. Sunt amplasate 7 panouri tematice privitoare la istoria vânătorilor de munte.